Edistysmielisten ihmisten edistysmielinen sanomalehti

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Poliittisen ja taloudellisen kansanvallan puolesta

Tiistaina, tammik. 21 p. -- Tues., Jan. 21 — ORGAN OF THE FINNISH AMERICAN LEAGUE FOR DEMOCRACY — 65. vuosikerta - Volume LXV - No. 6 — 1969

Collegen johtajan kuolema lopetti sit-innin

DR. COURTNEY SMITH

SWARTHMORE, Pa. - Swarthmore Collegen presidentti Courtney Smith, 52 v., kuoli odottamatta sydänhalvaukseen odotellessaan kokousta jossa oli tarkoitus neuvotella neekerioppilaiden esittämistä vaatimuksista. Viisi tuntia sen jälkeen opiston neekerioppilaat lopettivat sit-inninsä ja lähtivät pois.

Mielenosoittajien johtaja sanoi että he luopuvat valtauksestaan kunnioittaakseen Smithiä.

Neekerioppilaat olivat vallanneet koulun pääviraston viikko aikaisemmin. Heidän vaatimuksenaan oli mustien oppilaiden hyväksyminen entistä suuremmassa määrässä opistoon. Koulu on ollut toiminnassa 104 vuotta. Swarthmoressa on 1024 oppilasta, niistä 47 mustaa. Smith oli ollut koulun presidenttinä vuodesta 1953 lähtien, hänen oli määrä ensi syyskuun alusta siirtyä toiseen toimeen.

Brandeisin opistolla hiljainen sunnuntai

WALTHAM - Sunnuntaina vallitsi Brandeisin yliopistolla täysi hiljaisuus toista viikkoa kestäneen sit-innin ja talkinnin jälkeen. Vallattu hallintorakennus oli lukittu ja ovelle oli laitettu rautaketju. Aikaisemmin esillä olleet vastalausejulisteet olivat hävinneet, lukuunottamatta paria käsinteckstattua. Oltiin epävarmoja oliko hiljaisuus hyvän vai pahan edellä.

Kaksi konekaappausta viime sunnuntaina

MIAMI - Kaksi lentokonetta pakotettiin menemään Cubaan viime sunnuntaina. Eastern linjan jetti, jossa oli 171 ihmistä, oli tähänastisista suurin kaappaus. Toinen kone oli Miamiin matkalla ollut Ecuadorin kone jossa oli 88 ihmistä, valtaajina oli yksi, mahdollisesti useampiakin automaattisilla ampuma-aseilla ja dynamiitilla varustettua miestä.

Tämän vuoden aikana, tammik. 1 p. jälkeen on kaapattu jo kahdeksan konetta jotka on pakotettu lentämään Cubaan. Eastern koneen valtaajana ollut mies oli varustettu pyssyllä ja käsikranaatilla.

Neekeripappi väittää Rayta syyttömäksi

PHILADELPHIA - Musta pappi joka oli Lorraine Hotellissa Memphisissä Martin Luther King, Jr. murhan aikana, sanoo voivansa näyttää toteen että murhasta syytteeseen asetettu James Earl Ray on syytön ja olisi päästettävä vapaaksi. Pastori James L. Bevel, jolla on myöskin lakitieteen arvosana, on luvannut ottaa Rayn asian ajaakseen ilman mitään korvausta. Bevel on SCLC liikkeen johtaja. Hän ei ole tarkemmin ilmoittanut todisteiden laatua.

Prahan itsemurha lisäsi Cernikin taakkaa

PRAHA - 21-vuotias Prahan yliopiston filosofisen tiedekunnan opiskelija Jan Palach, yritti torstai-iltana polttoitsemurhaa Valavin aukiolla Prahassa. Hän kuoli sunnuntaina.

Palachin tapaus on aiheuttanut huolta myös Tshekkoslovakian keskuskomitean istunnossa.

Prahan radio ilmoitti, että ylioppilas oli kuljetettu sairaalaan 85-prosenttisia palovammoja saaneena. Muuan raitiovaununkuljettaja oli saanut sammutetuksi tulen.

Itsemurhayrityksen odotetaan vahingoittavan sekä keskuskomitean että Tshekkoslovakian ylioppilaiden toimintaa. Prahassa olevat tarkkailijat uskovat myös, että tämä onneton tapaus haittaa pahasti pääministeri Oldrich Cernikin yrityksiä saada poliittinen jännitys loppumaan Tshekkoslovakiassa.

Keskuskomitean istunnossa vaati puoluesihteeri Alexander Dubcek tiukempaa puoluekuria selittäen, että tämä on ainut keino toteuttaa hallituksen viime vuoden tammikuussa aloittama uudistusohjelma.

Dubcek tähdensi puolueen johtavaa asemaa ja vaati niiden päätösten toteuttamista, jotka keskuskomitea teki tilanteen normalisoimiseksi elokuun miehityksen jälkeen.

Karamin työ vastatuulessa

BEIRUT - Libanonin uuteen hallitukseen valitut kaksi oikeistolaista poliitikkoa ilmoittivat torstai-iltana vetäytyvänsä hallituksesta.

Poliitikot ovat Libanonin yksikamarisen parlamentin falangistien johtaja Pierre Gemayel ja kansallisen liiton edustaja Raymond Edde. Edellinen nimitettiin finanssiministeriksi ja jälkimmäinen yleisten töiden ministeriksi.

Molemmat ilmoittivat, etteivät he osallistu pääministeri Rashid Karamin muodostaman hallituksen ensimäiseen istuntoon. He eivät kuitenkaan ilmoittaneet syytä eroamiseensa. Kuitenkin ollaan sitä mieltä, että eroamisen syynä on entisen presidentin Camille Chamounin kasnallisliberaalisen puolueen jättäminen hallituskokoomuksen ulkopuolelle.

Tokion yliopistossa katkera taistelu

TOKIO -- Neljäsataa kovapäistä ylioppilasta karkoitettiin kahden vuorokauden ajan kestäneiden taistelujen jälkeen Tokion Yliopistossa. Sunnuntaina, pimeyden jo tullessa, poliisit, joita oli n. 9,000, poistivat mielenosoittajat asemistaan. Veristä tappelua oli käyty koko lauantaipäivän, kunnes poliisi viimein sunnuntai-iltana ryhtyi kypäröin ja rintakilvin varustettuna karkoittamaan mielenosoittajia. Takaa-ajoa käytiin pitkin maanalaisia käytäviä aina vastustajien viimeiseen olopaikkaan asti. Mielenosoittajat olivat rakentaneet barrikaadeja huonekaluista, poliisit ampuivat kyynelkaasua ja savupommeja matkallaan hallintorakennuksen yhdeksänteen kerrokseen asti. Ulkopuolelta ruiskutettiin mielenosoittajien kukistamiseksi jäistä vettä paloletkuilla.

Samanaikaisesti heitteli n. 1,500 nouseva joukko ulkona palopulloja takaa-ajavia poliiseja kohti. Tokion Yliopiston levottomuudet ovat jatkuneet kokonaisen vuoden. Sunnuntaina poliisin pidättämät 400 vietiin pois käsiraudoissa ja naruilla yhteenköytettynä.

Bolivia julistettu piiritystilaan

LA PAZ, Bolivia -- Presidentti Rene Barrientos kumosi viime lauantaina perustuslailliset turvallisuustakeet ja julisti voimaan piiritystilan, jonka hän sanoi johtuneen hänen hallitustaan vastaan toimineen salaliiton paljastumisesta, jota on harjoitettu useissa eri ryhmissä. Piiritystilan julistamisen jälkeen hallitus on vangituttanut joukon oppositon poliittisia johtajia. Vastustajien joukossa on hallituksen sanojen mukaan joukko äärimmäisiä sekä myöskin Castron ryhmiä.

Zatopek sai muita töitä

PRAHA Eversti Emil Zatopek on siirretty uusiin tehtäviin Tshekkoslovakian puolustusministeriössä, ilmoitti muuan ministeriön edustaja perjantaina.

Hän kiisti tiedot, että Zatopek, jota vastaan Moskova on hyökännyt voimakkaasti hänen arvosteltuaan viime elokuussa tapahtunutta Tshekkoslovakian miehitystä, olisi erotettu virastaan.

Puolustusministeriölle osoitetussa avoimessa kirjeessä, joka julkaistiin tällä viikolla aikakauslehti Reporterissa, sanottiin, että Zatopek on erotettu ministeriöstä ja toimii nyt armeijan Dukla-nimisen urheilukerhon palveluksessa Prahassa.

Kirjeessä, jonka oli laatinut tshekkoslovakialainen shakin suurmestari Ludek Pachman, sanottiin ministeriön toiminnan "loukkaavan sotilaiden poliittisia etuoikeuksia koskevia periaatteita".

Valkoisen talon vahdinvaihtoa seurasi kylmästä hytisevä massa 12.000 suojelusmiehen armeija

WASHINGTON - Yli 12,000: FBI:n agentin ja poliisin muodostama rintama oli Richard Nixonin turvana hänen astuessaan virkaansa maanantaina.

Turvamiehistön ydinryhmänä oli 600 Valkoisen talon salaista asiamiestä, joiden päätehtävänä on suojella presidenttiä, ilmoitetaan Washingtonista. Suurin osa muista oli FBI:n siviiliasuisia agentteja ja Pentagonin asepukuisia sotilaita.

Washingtonissa arvioidaan, että joka kahdeskymmenes Nixonin ympärillä olevista on turvallisuuspalvelun miehiä uuden presidentin vannoessa virkavalansa kongressitalon portailla.

Presidentti John F. Kennedyn murhan jälkeen ryhdyttyihin varotoimiin kuuluu lisäksi Valkoisessa talossa oleva neljän sentin paksuinen luodinkestävä lasiseinä, jonka takaa Nixon seuraa kaksi tuntia kestävää juhlaparaatia.

Radiopuhelimin ja voimakaslinssisin kiikarein varustettuja poliiseja on itse kongressitalon ja jokaisen Pennsylvania Avenuen varrella olevan rakennuksen katolla. Kongressitalosta Valkoiseen taloon johtavan 2.2 kilometrin mittaisen reitin varrelle kerääntyneen yleisön joukossa on runsaasti siviilipukuisia turvallisuusmiehiä.

Uuden presidentin poistuessa Capitoliumin portailta hän astuu "sivilitankkiin", puolen miljoonan dollarin hintaiseen, kuuden metrin pituiseen presidentin limousineen. Auton kyljet on valmistettu erikoisvahvasta panssarilevystä ja ikkunat panssarilasista.

Reitin varrella oleviin rakennuksiin on pääsy kielletty kaikilta, joilla ei ole laillista syytä olla niissä tai joiden nimet eivät ole rakennuksia vartioivien turvallisuusmiesten luetteloissa.

Katujen yläpuolella partioivat helikopterit, ja 21 radiopuhelimella on yhteydet salaisen palvelun, FBI:n, sotilastiedustelun agenttien, Washingtonin poliisin, liittovaltion Sheriffien ja CIA:n virkailijoiden välillä.

Henry Cabot Lodge lensi Pariisiin

WASHINGTON - Henry Cabot Lodge lensi maanantaiaamuna Pariisiin ollakseen läsnä Vietnamin-rauhanneuvotteluissa jotka alkoivat lauantaina. Lodge ei näin ollen voinut olla mukana Nixonin virkaanasettajaisjuhlallisuuksissa.

Suurlähettiläs Averell Harriman antoi ennen Pariisista lähtöään lehtimiehille optimistisen lausunnon rauhanneuvotteluista. Lodgen kiireinen lähtö Pariisiin merkitsee huomioitsijoiden mukaan sitä että U.S. on ehkä hyväksynyt aloitettavaksi täysimittaiset neuvottelut sekä sotilas-että diplomaattitasolla, kuten P. Vietnam ja Kansallinen vapautusrintama ovat ehdottaneet.

Kekkonen palaa kotiin tänään

PARIISI Ranskan presidentti Charles de Gaulle otti perjantaina iltapäivällä vastaan Pariisissa kaksipäiväisellä yksityisvierailulla olevan presidentti Urho Kekkosen.

Tasavaltalaiskaartin yksikkö tervehti presidentti Kekkosta hänen ajaessaan Elysee-palatsin pihaan suurlähettiläs P. R. Seppälän kanssa. Presidenttiä ja suurlähettiläs Seppälää oli vastassa presidentti de Gaullen viraston pääsihteeri Bernanrd Tricot.

Presidentti Kekkonen saapui Pariisiin torstai-iltana päätettyään kaksiviikkoisen lomansa Senegalissa. Hän palaa Suomeen lauantaina.

Perjantai-iltana presidentti Kekkosen ohjelmassa oli vielä ulkoministeri Michel Debren tarjoamat illalliset Ranskan ulkoministeriössä.

Hanoin diplomaatit mursivat umpikujan

PARIISI - Laajennetut Vietnamin rauhanneuvottelut alkoivat viimeinkin pöyreän pöydän ääressä lauantaina sen jälkeen, kun 77 päivän ajan on kiistelty siitä "kuka istuu ja missä."

Sopimukseen päästiin amerikkalaisten ja pohjoisvietnamilaisten salaisissa neuvotteluissa. Neuvottelut käydään pyöreän pöydän ympärillä, jonka kummallakin puolella on kaksi pientä suorakaiteen muotoista pöytää.

Vaikkakin lauantain neuvotteluissa käsiteltiin vain menettelytapakysymyksiä, se oli kuitenkin ensimmäinen kerta, jolloin kaikki neljä osapuolta - Yhdysvallat, Pohjois- ja Etelä-Vietnam sekä Kansallinen vapautusrintama - neuvottelivat yhdessä.

Washingtonissa oltiin torstai-iltana sitä mieltä, että aloite neuvottelujen aloittamiseksi tuli Pohjois-Vietnamin taholta. Pohjoisvietnamilaiset diplomaatit mursivat umpikujan tekemällä muunnosehdotuksen amerikkalaisten ja etelävietnamilaisten pyöreän pöydän suunnitelmaan.

Molemmat vastakkaispuolet kuitenkin tuntevat pyöreän pöydän olevan oman käsityksensä mukaisen.

Lauantainen kokous pidettiin ainoastaan päivää ennen Yhdysvaltain päävaltuutetun Averell Harrimanin lähtöä ja kaksi päivää ennen presidentti Johnsonin lähtöä Valkoisesta talosta. Harrimanin tilalle päävaltuutetuksi tulee Henry Cabot Lodge.

Alunperin laajennettujen rauhanneuvottelujen oli määrä alkaa 6. marraskuuta sen jälkeen, kun presidentti Johnson oli määrännyt Pohjois-Vietnamin pommitukset lopetettaviksi.

Perjantai-iltana Pariisissa pidetyssä kommunistien joukkokokouksessa Pohjois-Vietnamin valtuuskunnan varapuheenjohtaja Ha Van Lau sanoi menettelytaparatkaisun olevan huomattava myönnytys amerikkalaisilta.

Metallivikoja lentokoneissa kaksikin vikasiipeä

WASHINGTON -- Kansallisen turvallisuusviraston suorittamien tutkimusten perusteella on tultu johtopäätökseen että F27 lentokoneille sattuneissa onnettomuuksissa on syynä ollut vialliset metalli. Viidessä tapauksessa on löydetty metallivikaa koneen siivissä, mutta lukumäärä voi olla suurempikin.

Metallivika on katsottu olevan syynä esim. jouluk. 2 p. Alaskassa tapahtuneeseen onnettomuuteen. Muutamissa tapauksissa on vikaa ollut kahdessakin siivessä.

FAA ilmoituksen mukaan Yhdysvalloissa on kaikkiaan 150 F27 konetta, niistä osa on seitsemän lentolinjan käytössä, Northeast, Mohawk, Allegheny, Piedmont, Air West, Aspen Airways of Colorado ja Wien Consolidated. Viimeksimainitun linjan kone tuhoutui Alaskassa.

F-27 on kaksimoottorinen, nopeus 300-m. tunnissa, kuljettaa 45 matkustajaa. Tarkoitettu lyhyille matkoille.

Toinen lentokone Tyyneen mereen 38 kuolemaan

LOS ANGELES - United Airlines Boeing 727 matkustajajetti putosi haikaloja vilisevään Tyyneen mereen 9 mailin päässä rannikolta viime lauantaina. Koneessa oli 38 ihmistä, niiden mukana myöskin kaksi pikkulasta.

Etsinöissä saatiin ylös sunnuntaina vain koneen metalliosia, vedessä kelluva postisäkki, istuintyynyjä, osia kuudesta ruumiista ja yksi leikki teddykarhu. Kone oli Denver-Milwaukee välillä liikennöivä.

Kone hajosi luultavasti räjähdykseen kohta noustuaan ilmaan ankaran myrskysateen vallitessa Los Angelesin Kansainväliseltä lentokentältä.

Onnettomuus oli toinen paha lento-onnettomuus vajaan viikon aikana. Viime viikon maanantaina putosi Skandinavian matkustajakone Tyyneen mereen miltei samalla paikalla. Skandinavian koneessa oli 45 ihmistä, joista 15 menetti henkensä.

Karjalainen Moskovassa: Nordek ei saa haitata Suomen suhteita itään

MOSKOVA. — Euroopan, Länsi-Euroopan tai Pohjois-Euroopan taloudellinen yhtenäistyminen ei saa millään tavalla vaikuttaa Suomen ulkopolitiikan peruslinjoihin. Toiseksi eivät saa heikentyä edellytyksemme kehittää kauppaa sosialistisen maiden kanssa.

Näistä kahdesta perusedellytyksestä lähtee Suomi määritellessään asenteitaan, mitä Euroopan yhtenäistymisessä tapahtuneekin, ilmoitti ulkomnisteri Ahti Karjalainen puhuessaan perjantaina Moskovassa. Ministeri Karjalainen piti puheensa lounaalla, jonka hän tarjosi Suomalais-neuvostoliittolaisen taloudellisen yhteistyökomission kokouksen päättyessä perjantaina.

Sojuzien jäl keen a-laboratorio

MOSKOVA -- Kaksi NL miehitettyä avaruusalusta suorittivat torstaina onnistuneen telakoinnin ja kiersivät yhteen liittyneinä maata yli neljä tuntia, jona aikana kaksi kosmonauttia siirtyi aluksesta toiseen, suorittaen tunnin kestäneen avaruuskävelyn alusten ulkopuolella.

Soyuz 4:ssä oli yksi mies, Soyuz 5:ssä kolme telakoinnin tapahtuessa, muodostaen täten maailman ensimmäisen avaruusaseman. Tämä saavutus on suurena askeleena tulevaisuudessa mahdollisesti tarvittaville astronauttien pelastamistyölle ja miesten avaruudessa tarvitsemille siirtymisille.

MOSKOVA -- Neuvostoliittolainen avaruuslentäjä Boris Volynov kiiti Maan kiertoradalla yksin Sojuz-5-aluksessaan perjantai-iltana hänen seuranaan lennon alkuvaiheessa olleiden kahden kosmonautin palattua maahan tosessa aluksessa.

Sojuz-4:n maahanpaluu erinomaisiin suorituksiin yltäneeltä nelipäiväiseltä lennolta oli historiallinen siinä mielessä, ettei mikään avaruusalus ole ennen tuonut maahan toisessa aluksessa lentonsa aloittaneita miehiä.

Tiedemiehet ovat yksimielisiä siitä, että uusin Sojuzlento on avannut tien muille planeetoille suuntautuvien lentojen laukaisupaikkoina käytettävien avaruusasemien tai miehitettyjen avaruuslaboratorioiden sijoittamiseen vuosikausiksi maan kiertoradalle.

Neuvostoliittolaiset tiedemiehet ennustavat, että uusia, vielä suuremmoisempia saavutuksia on odotettavissa kahden miehitetyn avaruusaluksen onnistuneen telakoinnin ja täten maailman ensimmäisen avaruusaseman kokeilun jälkeen.

Maahan palanneiden avaruuslentäjien samoin kuin lentoaan jatkavan Volynovin ilmoitettiin virallisesti perjantai-iltana olevan iloisella mielellä ja voivan hyvin.

Vladimir Siforov -niminen tiedemies ja radioasiantuntija totesi, etteivät haaveet mukavien avaruusasemien ja -motellien perustamisesta tulevia planeetalta toiselle matkailijoita varten ole enää niin kaukana todellisuudesta kuin mitä ne olivat aikoinaan.

Pehmeä lasku Keski-Aasiaan

Sojuz-4 teki pehmeän laskun Keski-Aasiaan tuoden mukanaan maankamaralle aluksen päällikön ja kaksi torstaina alukseen avaruudessa siirtynyttä kosmonauttia.

Maailman ensimmäiseen kahden avaruusaluksen telakointiin osallistunut alus laskeutui ennalta sovitulle alueelle 40 kilometrin päähän Karagandasta Kazakhstanin autiomaalla. Laskeutumispaikka on noin 600 kilometrin päässä Baikonaurin avaruuskeskuksesta, mistä alus lähetettiin avaruuteen viime tiistaina.

Aluksessa olleiden kosmonauttien Vladimir Shatalovin, Aleksei Jelisejevin ja Jevgeni Hrunovin ilmoitettiin olevan hyvässä kunnossa laskeutumisen jälkeen. Shatalov oli avaruudessa 72 tuntia, toiset kaksi 48 tuntia.

Torstaiseen telakointiin osallistunut sisaralus Sojuz-5 jatkoi edelleen lentoaan mukanaa everstiluutnantti Boris Volynov.

Shatalov otti ohjeet

Kaikki telakoituneiden Sojuz-4:n ja Sojuz-5:n järjestelmät oli tarkoitettu sekä automaattista että käsiohjauksella tapahtuvaa kiinnittymistä varten. Lähentymisen viimeisessä vaiheessa Sojuz-4:n komentaja Vladimir Shatalov otti ohjauksen omiin käsiinsä. Alukset yhtyivät viime metreillä pehmeästi 25 sm:n sekuntinopeudella telakointilaitteillaan.

Mekaanisen yhteenliittämisen ohella yhdistettiin alusten sähkövirtapiirit yhdeksi järjestelmäksi ja järjestettiin sisäinen puhelinyhteys.

Telakointia oli viimeistelty kaksi kertaa miehittämättömillä aluksilla, Kosmos-186:lla ja Kosmos-188:lla sekä Kosmos-212:lla ja 213:lla. Tuolloin alukset telakoitiin heti, kun kakkosalus oli päässyt radalleen. "Osumistarkkuus" oli molemmissa telakoinneissa varsin suuri..

Luotettavuus

Nykyinen menetelmä lisää huomattavasti tapaamis- ja telakoitumisluotettavuutta. Alusten lähentymisvaihe alkoi vuorokauden Sojuz-5:n lähdön jälkeen. Tämän ansiosta alusten rataa oli mahdollista korjata ennen tapaamista. Molemmat alukset suorittivat radan ja kallistuskulman korjauksen monta tuntia ennen varsinaisen lähentymisen alkua.

Hrunovin ja Jelisejevin avaruuspuvut erosivat Aleksei Leonovin, Edward Whiten ja muiden avaruudessa kävelleiden kosmonauttien puvuista. Uudet puvut on varustettu palautumisperiaatteella toimivalla elämää turvaavalla järjestelmällä. Järjestelmän laitteet sisältävät "reput" kosmonautit kiinnittivät jalkoihinsa, etteivät ne olisi häirinneet heitä aluksesta toiseen siirryttäessä. "Reppu" sisältää happilaitteet, lämpölähteet, tuulettajan joka ajaa joko lämmintä tai kylmää ilmaa avaruuspukuun sekä automaattilaitteet lämpötilan säännöstelemiseksi.

RAIVAAJA

(THE PIONEER) — Established 1905

Published Tuesday and Friday by the Raivaaja Publishing Company

48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass. 01420
Phone 343-3822

Second class postage paid at Fitchburg, Mass.

TOIMITTAJAT

Sävele Syrjälä Lempi Ikävalko

Tilaushinnat Yhdysvalloissa ja Canadassa

Vuosikerta $12.00 — Puoli vuotta $7.00 — Kolme kk. $4.00
Suomeen: Vuosikerta $16.00 — 6 kk. $8.00
Single Copies 10c

Pariisin pöytäriita katkaistu

Nyt kun on lopultakin ratkaistu minkälainen on se pöytä jonka ympärillä neljän maan edustajat Pariisin neuvotteluissa voivat istua ja pitää neuvotteluja, toivotaan neuvottelijain pitävän mielessään että sota on vielä käynnissä Vietnamissa jossa ihmisiä kuolee, haavoittuu, omaisuuksia hävitetään ja kansa saa elää kurjuudessa ja puutteessa.

Nyt olisi nopeasti realistisesti ja vakavasti tehtävä kaikkensa saadakseen tämä liian kauan kestänyt verileikki päättymään.

Amerikalle Vietnamin sota on ollut kallis. Tähän mennessä yli 30,000 miestämme on menettänyt henkensä ja lähes 200,000 on haavoittunut. Noin 1,000 USA:n lentokonetta on menetetty. Rahassa se on tullut maksamaan $100 biljoonaa. Ja päälle päätteeksi Etelä-Vietnamin tavallinen kansa jota muka menimme auttamaan, haluaa meidät pois maastaan.

Läksy, jonka meidän olisi pitänyt oppia Vietnamin sodasta on se, että Yhdysvaltojen pitäisi tyytyä tulevaisuudessa ilmenevissä samantapaisissa tilanteissa rajoittamaan avustustaan lähettämällä vain tarvikkeita, rahaa ja teknillistä apua kehitysmaissa oleville ystävilleen auttaakseen heitä taistelussaan itse kehittää ja vahvistaa itsenäistä maataan.

Huono kohtelu omille kansalaisillemme

New Republic, vapaamielinen viikkolehti, tuo esille ristiriidan joka vallitsee hallituksemme kohtelussa Cuban pakolaisten ja neekerikansalaisten välillä.

Pakolaisille Castron saaresta annetaan suurta apua Health, Education and Welfare virastosta heidän saavuttuaan USA:n. He saavat lääketieteellistä apua ja psykiatrin hoitoa, perheneuvontaa, avustusta työpaikan saannissa, ja jopa rahallista apua. Heillä on se etu että he ovat ulkomaalaisia. Tätä avustusohjelmaa valvoo liittovaltain hallitus. Maamme neekerit eivät saa moista avustusta, sillä he ovat "ainoastaan" maamme kansalaisia.

Neekerikansalaisia tulvii jatkuvasti etelästä New Yorkiin, Chicagoon ja muihin suurkaupunkeihin. On laskettu että 50-luvun vuosina Arkansas, West Virginia, Mississippi ja South Carolina menettivät neljännesosan neekeriasukkaistaan.

Ennen kuin cubalainen pakolaisperhe muuttaa pohjoiseen, kommission joka hoitaa suurkaupunkiemme ongelmia järjestää heille etukäteen työpaikan ja asunnon. Mutta kun etelän neekerit, jotka joutuvat työttömäksi sen takia että maita ei viljellä, tulevat kaupunkeihin, heille ei anneta avustusta, sen sijaan annetaan korvausta rikkaille maanomistajille, joista monet istuvat Yhdysvaltain kongressissa.

Kyllä hallituksemme on tässä väärällä linjalla. Näistä köyhistä neekereistä, jotka saapuvat suurkaupunkeihimme, on meillä suurempi ongelma kuin cubalaisista pakolaisista, sillä viime mainitut yleisesti ovat käyneet koulua ja ovat ammattikykyjä ja heille on etukäteen järjestetty paikka. Mutta etelän neekerit, jotka saapuvat suurkaupunkiemme slummeihin, tulevat ilman koulutusta ja ammattitaitoa, heidän keskuudessaan on kaksi kertaa niin paljon työttömyyttä kuin valkoisten keskuudessa, yksi neljäsosa heidän nuoristaan on työttömänä ja puolet naisista joilla on perhe elätettävänä. Ei ole ihme, että tämä synnyttää rauhattomuutta ja mellakoita.

Kyllä hallituksemme pitäisi tarkistaa tätä asiaa, sillä on nurinkurista että ei-kansalaisille annetaan kaikenlaista apua mutta kansalaiset syrjäytetään.

Ei Castrokaan pidä lentokoneitten ryöstäjistä

Havanasta tulleet tiedot kertovat että siellä ei pidetä seikkailijoista ja vallankumouksellisista, jotka aseen mahdilla komentavat lentokoneiden ohjaajat lentämään Cubaan.

Cubassa heitä kuulema ei oteta vastaan avosylin eivätkä voi loikoilla saariston auringon paisteessa iloisina, pitkä, paksu havanalainen sikari suussaan. Fidel Castro ja hänen salaiset poliisinsa eivät pidä heistä enempää kuin he pitävät amerikkalaisista. Nämä lentämällä tulleet pyssymiehet pistetään vankilaan niin pian kuin lentokone jolla he saapuvat, laskeutuu Havanan kentälle. Suurin osa näistä seikkailijoista jotka pakoittavat lentokoneita lentämään Cubaan, istuvat vankikopissa, ja monessa tapauksessa cubalaiset pitävät heitä puolihulluina ja täysin epäilyksen alaisina.

* * *

Demokraattiset kongressin johtajat uskovat, että presidentti Nixon tulee nauttimaan kolme-kuusi kuukautta niinsanottua "kuheruskuukausi-aikaa" ennen kuin poliittinen arvostelu alkaa. Köyhäin avustuksesta uskotaan muodostuvan pääkohdan siinä kiistassa joka tulee syntymään.

Jutustelua

Kauppa kun kauppa

Irlantilainen Mikael McPatrick oli syytettynä murhasta. Todistukset eivät tosin olleet sitovat, mutta ainahan sitä on vaara tarjolla kun kerran on syytettynä, joten Mike varovaisena miehenä lahjoi yhden lautakunnan jäsenistä tehden hänen kanssaan sellaisen sopimuksen ettei tämä suostuisi muuhun kuin julistamaan syylliseksi tappoon, eli ns., toisen luokan murhaan. - Mike näet pelkäsi joutuvansa sähkötuoliin jos syytös murhasta tulisi lautakunnan päätökseksi.

Juttu viipyi lautakunnalla hyvin kauan, mutta viimein tulivat lautakunnan jäsenet oikeussaliin väsyneinä ja raukeina ja esimies luki päätöksen, jossa sanottiin että lautakunta on havainnut Miken syylliseksi tappoon.

Iloisena riensi Mike kiittelemään lahjomaansa lautakunnan jäsentä, kutsui sen erilleen toisista ja tiedusteli: "Taisivatpa pitää lujilla sinua kun niin kauan kesti, mutta kiitos sinulle joka urhoollisesti pysyit sopimuksessamme!"

"Vähällä oli etten hävinnyt, sillä kaikki muut olisivat tahtoneet antaa vapauttavan lausunnon", vastasi kiitelty.

Asianhaarain mukaan

Eräs missourilainen farmari on kiinnittänyt kaurapeltonsa aitaan seuraavan varoituksen sivukulkevien luettavaksi:

"Jos kenen hyvänsä miehen tai naisen lehmät taikka härkä pääsee tähän kauravainioon, niin katkaistaan sen häntäpoikki asianhaarain mukaan oli sitte kysymyksessä mies taikka nainen.

KAUTTA RANTAIN

Kaupunkilaistyttö. - Mikäs sinua vaivaa, rakas Taavetti, kun olet niin miettiväinen?

Maalaispoika. - Minä vaan ajattelin tässä, että mahtaiskohan se äijä siellä kotona lypsää lehmät sillä ajalla kun me olemme kuherrusmatkallamme, olettaen että sinä vastaisit myöntävästi jos minä kosisin sinua.

JOHTOPÄÄTÖS

Lastentarhassa oli koko viikko koetettu opettaa lapsille ilman ja tuulen olomuotoja ja vaiheita, miten ne vaikuttavat, miten tavaton voima niillä on ja miten ne voi tuntea. Äkkiä kysyy opettaja: "Kun minä aamulla tulin tänne katuvaunussa ja sen ovi äkkiä aukesi, niin tunsin kuin olisi joku suudellen lempeästi koskettanut poskeani. Mikä se oli?"

"Konduktööri," kuului usean lapsen suusta yhtaikaa.

VAIKUTTAVA SAARNA

Kaapo: "Kun minä viime sunnuntaina tulin kirkosta, huomasin minä että hevoseni, jonka olin jättänyt vajaan kirkon ulkopuolelle, nukkui sikeästi."

Masa: "Tietysti sillä papin saarnahan kuului hyvin hevosvajaan."

EI HALUNNUTKAAN JOBIA

Mooses oli hakenut postinkantajan tointa. Tarkastaja kutsui hänet tutkittavakseen ja muiden kysymysten ohella esitti myöskin kysymyksen, kuinka pitkä matka on maasta kuuhun.

Mooses: "Siinä tapauksessa, jos minun pitää alkaa kantamaan postia sinne, minä luovun hakemuksestani."

IANKAIKKISUUDEN MITTA

Hellivä äiti tyttärelleen:-Mikä vaivaa lapseni, miksi olet niin alakuloinen?

Tytär: - Fred ja minä olemme riidelleet ja eronneet, emme enää koskaan tapaa toisiamme.

Äiti: - Siinä tapauksessa emme tavanne Frediä täällä pariin päivään.

Povari naiskundilleen: "Te siis haluaisitte tietää tulevan miehenne tulevaisuudesta?"

Povauttaja: "Ei. Päinvastoin, minä haluaisin tietää nykyisen mieheni menneisyydestä."

- Hoitajatar! - tehkää jotakin! Mehiläiset lentävät sisään ja ulos!

Bil in Nebelspalter, Switzerland

Vaihdos Washingtonissa

Suomalaista hiekkaa Arabiaan

Kysymyksessä ei ole myöhästynyt aprillipila vaan totisin tosi. Suomen viimeisin vientiartikkeli Arabiaan on hiekka!

"Sahara se on tuo hiekkaerämaa . . ." laulettiin ennen vanhaan suositussa iskelmässä. Ja hiekkaa luulisi todentotta olevan arabimaiden asukkailla riittämiin. Mutta toisin näkyy asioitten todellinen laita olevan.

Jääkaappien myyntiä eskimoille pidettiin aikaisemmin eräänlaisena huippusaavutuksena, mutta nyt tuntuu siltä kuin suomalaiset hiekanviejät olisivat yltäneet yhtä mielikuvitukselliseen saavutukseen. Suomesta viedään nimittäin hiekkaa Saudi-Arabiaan.

Arabimaitten vesihuolto on jättiläismäinen ongelma, jonka ratkaisemiseksi uhrataan suunnattomia määriä työtä ja rahaa vuosittain. Niiden säännöstely, kastelujohdot ja valtavat patolaitteet ovat näkyviä tuloksia tästä työstä, jatkuva tutkimus- ja suunnittelutyö teknisten parannuskeinojen löytämiseksi ovat osa sitä työtä jota arabimaitten teknikot ja tiedemiehet jo vuosikausia ovat suorittaneet. Siitä emme tiedä paljoakaan, mutta äsken tehty sopimus suomalaisten ja saudiarabialaisten välillä antaa vihjeen siitä, että mekin olemme osana mukana ratkomassa tätä arabimaille elintärkeätä ongelmaa.

Juomaveden puhdistaminen on aiheuttanut arabeille lähes ylipääsemättömiä vaikeuksia koska heillä ei ole vedenpuhdistukseen soveltuvia hiekkalajeja. Siihen kelpaa vain kvartsia ja maasälpää sisältävä hiekka, jota Suomessa on runsaasti.

Etelän hiekka-aavikoilla vesi pumpataan maanpinnalle lähes 1500 metrin syvyydessä olevista lähteistä. Maanpinnalle pumpattu vesi on likaista ja juomavedeksi kelpaamatonta, lisäksi se on n. 50 asteen lämpöistä. Jotta vesi saataisiin juomakelpoiseksi on se johdettava kahden metrin paksuisen hiekkakerroksen läpi.

Suomessa tätä keinotekoista puhdistusta ei tarvitse suorittaa koska meidän maaperämme juuri sisältää kvartsia ja maasälpää - vesi puhdistuu itsestään jo maassa.

VIENTIHANKE

Saudi-Arabian pääkaupungissa, Riyadhissa ruvettiin vuonna 1966 rakentamaan kolmea vedenpuhdistuslaitosta jotka kapasiteetiltaan tyydyttäisivät tuon 500,000 asukkaan kaupungin vedentarpeen. Saksalaiset, belgialaiset ja ruotsalaiset yrittäjät lähettivät tarjouksensa tarvittavasta hiekasta, mutta Lohjan Kalkki veti pisimmän korren kilvassa ja sai toimittaakseen tarvittavan hiekan. Maaliskuun puolivälissä lähti Inkoon syväsatamasta 3,200 tonnia säkitettyä hiekkaa suuntana Saudi-Arabian hiekkavaltakunta. Vientierän arvoksi laskettiin n. 300,000 markkaa.

Tokko aikaisemmin suomalaista hiekkaa on kuljetettu tuollainen matka - sitä kertyy n. 20,000 kilometria ennen kuin säkkejä voidaan ruveta tyhjentämään arabialaisten puhdistusaltaisiin. Hiekkakuorma suuntautui ensiksi Persian lahden rannalla sijaitsevaan Dammanin satamakaupunkiin. Siellä se kuormattiin uudelleen ja vietiin kuorma-autoilla 400 kilometrin matkan Riyudahin, jonka asukkaat kenties jo tänään juovat suomalaisen hiekan puhdistamaa kirkasta vettä.

VALMISTUSPROSESSI

Suomalaisesta hiekasta on yhtäkkiä tullut kuuluisa ja haluttu vientiartikkeli. Äskeisen viejän taholta on ilmoitettu että muutkin arabimaat ovat tehneet tiedusteluja suomalaisen hiekan saamiseksi heidän rakenteilla oleviin vedenpuhdistuslaitoksiinsa.

Nyt Saudi-Arabiaan viety hiekka louhittiin Paipisista ja Ojakkalasta. Tämän jälkeen se kuljetettiin Hakkilassa sijaitsevaan tehtaaseen, jossa hiekka aluksi seulottiin sopivaan raekokoon. Tätä vaihetta seurasi kuivausprosessi, joka tapahtui suurissa öljylämmityksellä toimivissa kuivausrummuissa. Kuivattu hiekka säkitettiin ja kuljetettiin Inkoon syväsatamaan, jossa se laivattiin.

Kukapa olisi uskonut että Suomen karua maata pannaan säkkeihin ja viedään maahan, jossa on yhtä paljon hiekkaa kuin Saharan kuuluisassa hiekkaerämaassa. -Esa.

Federal Trade Commissionin toimintaa arvosteltu

Kolmen kuukauden ajan on seitsemän Yalen ja Harvardin lakikoulun tutkijaa tarkkaillut Federal Trade Commissionin toimintaa. Tarkkailun järjestäjänä oli Ralph Nader, lakimies joka herätti suurta huomiota arvostellessaan maamme suurten autotehtaitten valmistamien autojen turvallisuuslaitteiden heikkoutta, seurauksena oli satojentuhansien autojen takaisin kutsuminen heikkouksien korjaamiseksi.

Tutkintotyön organisoija John Schultz, joka pääsi Yalen lakikoulusta v. 1968, on nykyään apulaisprofessorina Etelä Californian yliopistossa. Paitsi $500 rahamäärää, jonka Yale yliopisto antoi Mr. Schultzille, kaikki komitean jäsenet maksoivat omat kustannuksensa.

Komitea tuli yksimieliseen johtopäätökseen, että Federal Trade Commission valvoo hyvin huonosti kuluttajain etua, kommissioni henkilökunta on suurelta osalta kykneemätöntä tehtäväänsä ja viraston päämies, Paul Rand Dixon on enemmän kiinnostunut politiikasta kuin tehtävänsä hoitamisesta.

Tarkastuskomitea pitää pääjohtaja Dixonia suurelta osalta syypäänä viraston puutteelliseen ja huonoon toimintaan ja sanoo että paras, mitä hän voi tehdä on erota toimestaan.

Uuden johtajan olisi eroitettava kykenemättömät virastosta, jotka on valittu tehtävään poliittisten ja alueellisten syitten takia, eikä siksi että he ovat kykeneviä tehtäväänsä. Virastoon on otettu pääasiallisesti etelävaltiolaisia.

Toivottavasti tämän raportin julki tuominen synnyttää vaatimuksen Dixonin erottamiseksi ja uuden johtajan valitsemiseksi, henkilön jolla todella on kuluttajain etu sydämensä asiana.

Toimituksen huomautus

Kuten varmaan monet Raivaajan lukijat huomasivat, oli viime perjantain, tammik. 17 p:n Raivaajassa hyvin paha virhe johon ei olla syypäitä meidän omassa toimituksessamme vaan Gardner Newsissa, jossa lehtemme painetaan.

Gardner Newsissa oli vaihdettu edesmenneen Nikolai Hallilan ja newportilaisen Hjalmar Lehtisen kuvat, joten ne jotka tuntevat molemmat miehet, ihmettelivät kovasti kuvien sijoitusta.

Niin, tällaisia pahoja virheitä tulee toimittajien harmiksi vähän väliä parhaimissakin lehdissä, jopa kirjoissakin. Esimerkiksi Rafael Engelbergin kirjassa Amerikan Suomalaiset, oli F. J. Syrjälän ja Martin Hendricksonin kuvat vaihtuneet.

Korjatakseen viime perjantaina tapahtuneen virheen on Gardner News suostunut julkaisemaan uudestaan molemmat virheelliset sivut. Miesten kuvat ovat nyt oikeissa paikoissa Raivaajan tämän päivän numerossa. Sen takia tämän päivän Raivaaja on 6-sivuinen. -Toimitus

Suomen uutisia

(Suomi-Seura)

PIISPA AARRE LAUHA KUORON MUKANA YHDYSVALTOIHIN

Helsingin Nuorten Miesten Kristillisen Yhdistyksen (YMCA) mieskuoron mukana sen konserttimatkalle Yhdysvaltoihin huhtikuussa tulee Helsingin hiippakunnan piispa Aarre Lauha. Hän on HNMKY:n puheenjohtaja. Kuoron esiintymisten yhteydessä hän esittää tervehdykset Suomesta.

Piispa Lauha on syntyjään savonlinnalainen, mutta vietänyt osan lapsuudestaan Joensuussa ja Porissa. Oppiarvoltaan hän on filosofian maisteri ja teol. tri.

Piispa Lauha on, paitsi että on toiminut HNMKY:n puheenjohtajana vuodesta 1946, myös ollut YMCA:n maailmankomitean jäsen vv. 1947-55. Hän on tehnyt lukuisia opinto- ja edustusmatkoja Euroopan eri maihin, lähi-idän valtioihin ja Yhdysvaltoihin. Puhujana hän on kaikkialla suosittu, samaten kanssaihmisenä. Piispan mukana seuraa matkalla myös hänen vaimonsa Aune Lauha.

KEKKONEN KUTSUI SENEGALIN PRESIDENTIN SUOMEEN

Presidentti Urho Kekkonen kutsui Senegalin presidentin Leopold Senghorin valtiovierailulle Suomeen. Kekkonen esitti vierailukutsun 13. tammikuuta kun hän tapasi Senghorin tämän virka-asunnossa Dakarissa.

Senghor sanoi, että hän vierailee Neuvostoliitossa todennäköisesti ensi vuonna ja voi ehkä tämän matkan yhteydessä vierailla Suomessa. Senghor toivoi, että presidentti Kekkonen voisi tehdä virallisen vierailun Senegaliin lähitulevaisuudessa.

Presidentti Kekkonen lensi Senegalista Pariisiin perjantaina (17.1.) Hän tapaa siellä Ranskan presidentin Charles de Gaullen. Kekkonen viipyy Pariisissa 2-3 päivää.

SÄHKÖJUNALIIKENNE ALKAA TAMMIKUUN LOPULLA.

Siirtyminen sähköjunakauteen tapahtui pääkaupungin osalta 13. tammikuuta, jolloin kotimainen kaksivaunuinen juna näyttäytyi yleisölle päärautatieasemalla. Rataosalla Helsinki-Kirkkonummi ovat sähköistystyöt valmistuneet ja lyhyen koeajovaiheen jälkeen liikenne päästään aloittamaan sunnuntaina, tammikuun 26. päivänä.

Ensivisiitti Helsingissä liittyi rataosan laitteiden mittauksiin ja säätöön. Itse juna on koeajettu jo viime vuoden puolella. Rantaradalle asetetaan ensi vaiheessa 19 edestakaista sähköjunavuoroa. Uusi sähköjunakanta käsittää tässä vaiheessa ainoastaan viisi junarunkoa, 180 istumapaikkaa, eikä sillä näin ollen kyetä hoitamaan kuin osa liikennetarpeesta. Viimeinen eli viides käytettävissä olevista sähköjunarungoista kuljetetaan perille kuluvalla viikolla Tampereen Valmetilta.

Sähköjunan kulkuaika Helsingistä Kirkkonummelle (38 km) tulee olemaan tilanteesta riippuen 45-52 minuuttia, kun nykyiset kirkkojunat viipyvät taipaleella tunnin tai hieman ylikin.

FINNAIRILLE 80 LENTOEMÄNTÄÄ USA:n LINJALLE

Kaikkiaan 80 kielitaitoista lentoemäntää koulutetaan ensi toukokuussa aloitettavalle Finnairin lentoreitille: Helsinki- Kööpenhamina-Amsterdam -New York.

Koulutukseen valitut lentoemännät puhuvat neljää kieltä ja melkein puolet heistä kykenee palvelemaan matkustajaa myös viidennellä kielellä. Lentoemäntien kielitaitoa edistetään Finnairin omassa kielilaboratoriossa.

Lehtemme konttorista puhutaan

Raivaajan tukemis - rahasto on nyt $16,328.76

Kaarlo V. Lahti, Albany, Calif. lahjoitti $2.00 Fanny M. ja John F. Lahden muistolle.

Saima ja Axel Honkanen, Gardner, Mass. lahjoittivat $5.00.

Bertha Field, San Francisco, Calif. lahjoitti $5.00 isän, Nikolai Lindin muistolle.

Ida M. Mattson, Rahway, N. J. uudisti lehtitilauksensa ja samalla lahjoitti $3.00 Raivaajan toiminnan tukemiseksi.

Jack Ostman, New York, N. Y. - $3.00.

RAIVAAJAN VÄHÄVARAISTEN LUKIJAIN RAHASTO

Nikolai Hallilan Muistolle:
Kusti ja Ilona Lähde, Worcester, Mass. lahjoittivat $25.00 Raivaajan Vähävaraisten Lukijain rahastoon kukkien asemasta. Edellämainittu rahasto ja Raivaajan avustaminen olivat Hallilalle läheisiä asioita.

Kiitämme lahjoittajia!

KARJALAISESTA KULTTUURISTA TV:ssä
kirj. Dic Nivala

Karjalaisen kulttuurin sarja Suomen TV:ssä on herättänyt huomiota Amerikassa. Ei vain tänne siirtyneet karjalaiset, mutta myös USA:n hallituksen sotilasasiamiehet ja Suomen historian tutkijat täällä ovat seuranneet sitä tarkasti.

Televisiosarja nähtiin joulukuussa. Ensimäinen osa ja käsitteli Karjalan historiaa ja sitä mitkä ovat olleet syynä omintakeisen karjalaisen kulttuurin syntymiseen. Tutkittiin Karjalan asemaa itäisen ja läntisen kulttuurin välissä vuosina 900 - 1200. Silloin elettiin Karjalassa hyvää aikaa, karjalaiset olivat itsenäisiä. Uusia voimakkaita vaikutteita tuli idästä ja lännestä, pääasiallisesti kirkkojen kautta. Ohjelmassa etsittiin vastausta kysymykseen miten kirkot vaikuttivat kulttuurin kehitykseen.

Pähkinäsaaren rauhassa vedettiin ensimäinen raja Karjalan halki. Samoihin aikoihin perustettiin Viipurin linna. Kaupankäynti ja muukin toiminta alkoi suuntautua itään ja tätä kautta tuli voimakkaita vaikutteita. Stolbovan rauha sai aikaan muuttoliikkeen Venäjälle. Poismuuttaneiden tilalle tuli lännestä luterilaisia, jotka toivat tullessaan vahvoja länsimaisia vaikutteita.

Näin TV sarja kulki rauha rauhalta niiden vaikutuksia tutkien. Mielenkiintoisen vaiheen muodosti Suomen joutuminen kokonaan Venäjän vallan alaisuuteen. Silloin alkoi kehittyä itsenäinen kalevalainen kulttuuri. Se on paradoksi. Kun Karjalan alue oli nyt kokonaan liitetty itään muun Suomen mukana, alkoi sen kulttuuri yleissuomalaistua. Samaan aikaan alkoi myös kansallisromantiikka. Karjala ja Kalevala löydettiin. Monet taiteilijat ammensivat aiheistonsa karjalaisesta kalevalan kulttuurista. Tämä sarjan ensimäinen osa päättyi viime sotiin.

Toinen osa oli nimeltään karjalaisen kalevala-kultuurin säilyminen ja kolmas osa Karjala tänään.

Asiantuntijoina ohjelmassa olivat prof. Erkki Kuujo, tri Aune Jääskinen, prof. Jarl Gallen, kouluneuvos Lauri Pelkonen, prof. Heikki Kirkkinen, maist. Pekka Sarvas ja prof. Kauko Pirinen.

Ilmoittakaa Raivaajassa!

Siitä, mitä ihmiset heittävät pois vuodessa, syntyy suuri ongelma kaupungeille mitä tehdä jätteille.

Ihminen on tottunut ajattelemaan käärmeitä yksinomaan matelijoina. Myrkylliset käärmeet vahingoittavat eläimiä ja karjaa ja ovat ihmisellekin vaarallisia. Mutta vanhastaan tiedetään myös, että käärmeenmyrkystä voi olla hyötyäkin. Se on erinomaista lääkettä.

Käärmeenmyrkky on erittäin arvokasta ja kallista ainetta. Mutta mitä tiedetään käärmeistä? Toistaiseksi tiedetään harmillisen vähän käärmeiden elämäntavasta, levinneisyydestä ja myrkystä itsestään - miten käärmeen elimistö kehittää sitä.

Käärmeenpyydystäjiä ja herpetologeja, käärmeiden tutkijoita, matelijoita käsittelevän tieteen edustajia, ovat arvoitukset ja selvittämättömät ongelmat joka askeleella vaanimassa.

Tapaus, josta aiomme kertoa, sattui muutamia vuosia sitten Turkmenian eteläosassa. Oleg Bogdanov oli kumppaineineen kuljeskellut jo kokonaisen kuukauden pitkin hiekkadyynejä, kivikkoisia vuorenrinteitä armottomasti paahtavan auringon näännyttäminä. He etsivät effiä, Keski-Aasian pahinta myrkkykäärmettä. Luolissa, minne herpetologit hakeutuivat tämän tästä, oli kymmenittäin siipiään kahistelevia lepakoita, rotkoissa näki nopealiikkeisiä sisiliskoja, tarhakäärmeen sukuisia Coluber-käärmeitä, veden partaalla vesikäärmeitä. Mutta effit olivat kuin sukupuuttoon kuolleet. Moneen päivään ei tavattu ainoatakaan.

Päätettiin tehdä muutamia pyyntiretkiä yöllä. Kun kirkkaat tähdet syttyivät loistamaan sametinmustalle taivaalle, käärmeenpyydystäjät lähtivät taskulampuin varustautuneina liikkeelle. Mutta taskulampun vähäinen valokiila osoitti sysipimeässä yössä vain pienen kaistan. Pyydystys oli heikkoa. Muutamien öiden saaliina säkeissä makasi kerälle kiertyneinä vain tusinan verran effejä ja yksi Vipera lebetina.

Silloin Oleg Bogdanov kiinnitti huomion tiellä oleviin kummallisiin jälkiin - aivan kuin

I. Razumnevitsh:

KÄÄRMEENMYRKKY

joku olisi painanut tiehen tasaisten välimatkojen päähän kävelykepin. Leveä selvä kepinkolojen linja katkesi yhtä odottamatta kuin alkoikin. Mistä ja millä tavoin jälki on voinut ilmestyä?

Seuraavana vuonna Oleg Bogdanov saapui Jolotaniin varhaiskeväällä. Ensimmäiseksi hän näki jälleen salaperäiset "kävelykepin" kolot tiellä, mutta nyt niitä oli paljon enemmän. Jäljet johtivat yllättäen Murgabin joen rantaan. Ja siellä jyrkänteen yllä lämmitteli auringossa suomut välkehtien satoja effejä - valtavan kookkaita. Nyt selvisi, mistä "kävelykepin jäljet" tulivat. Myöhemmin Bogdanov tarkkaili useita kertoja effien liikkumistapaa: se kohottaa kiemurrellen vartalonsa ylös ja sinkoaa sen voimakkaasti eteenpäin.

Sinä päivänä käärmeenpyydystäjän saalis oli kertayrityksellä yli sata kappaletta effejä.

Tashkentin laitamilla sijaitsee harvinainen tarhaus. Tilavissa aitauksissa viini-köynnökset muodostavat käytäviä, joissa elätetään myrkynluovuttajakäärmeitä. Pyydystäjät tuovat niitä tänne kaikkialta Keski- Aasiasta.

Joskus ennen muinoin käärmeenmyrkky otettiin talteen yksinkertaisella tavalla: kyyn pää katkaistiin, kuivatettiin ja jauhettiin morttelissa. Nyt ihminen käyttää sähkövirtaa apunaan ja näin jokainen käärme voi luovuttaa useita myrkkyannoksia. Toimitus on nopea ja täysin vaaraton.

Kullankeltainen, sakeana venyvä käärmeenmyrkky on todella kallisarvoista ainetta. Vuonna 1960 Neuvostoliitossa sitä saatiin talteen kaikkiaan vain kahdeksan ja puoli grammaa, vuonna 1961 jo runsaat puoli kiloa. Tämä puolikiloinen oli vanhassa rahassa arvioiden noin miljoonan ruplan arvoinen.

Maailman eri käärmetarhojen kokemusten nojalla katsotaan, että käärmeet eivät yleensä elä vankina puolta vuotta enempää. Mutta Tashkentin tarhassa on kolmekin vuotta hoidettuja käärmeitä ja myös häkissä syntyneitä, munista haudottuja pienokaisia. Tähän tulokseen ei ollut helppo päästä. Jouduttiin tutkimaan huolella käärmeen munimistapaa, ravintojärjestelmää ja ruoansulatusta.

Eikö käärmeenpoikasten hoito ole liian työlästä ja tarpeetonta? Onhan paljon helpompaa pyydystää täysikasvuisia käärmeitä ja tuoda ne tarhaan myrkyn luovuttajiksi. Se on tosiaan helpompaa, mutta täytyy ajatella tulevaisuuttakin. Käärmeet vähenevät jatkuvasti, mutta käärmeenmyrkkyä tarvitaan yhä vain enemmän. Sitä tarvitaan vastamyrkkyihin - seerumeihin ja rokotteisiin sekä erilaisiin lääkevalmisteisiin, joiden kysyntä kasvaa vuosittain.

Tallinnan kemiallinen lääketehdas valmista nykyään viprosal-reumavoidetta ja viproksin nivelreuma- ja ishiaslääkettä. Tashkentin lääketeollisuus valmistaa lebetoxia - voimakasta verenvuodon tyrehdyttävää ainetta. Tashkentissa kokeillaan kliinisesti myös kobratoxinia, josta astmaatikot saavat lähitulevaisuudessa helpotusta sairauteensa.

Tarton, Tashkentin, Dushanben tiedemiehet kehittävät uusia lääkkeitä käärmeenmyrkystä.

Tämän johdosta herpetologit pyrkivätkin löytämään vastauksen kysymyksiin, miten käärmeet saataisiin elämään mahdollisimman kauan tarhassa ja miten jokaisesta yksilöstä saataisiin enemmän myrkkyä talteen. Mistä myrkyn määrä ja laatu johtuvat, voidaanko myrkyn kehitystä ja erittymistä ohjata?

Tästä johtuu tavaton huolenpito käärmeiden hyvinvoinnista. Valtava kaksimetrinen kobra sairastui kerran. Kobrat ovat tunnettuja runsaasta myrkynerityksestään. Tältä kobralta otettiin myrkkyä usein ja paljon ja ilmeisesti oli vahingossa vaurioitettu sen limakalvoa. Käärme sairastui vakavasti, kuukauteen se ei syönyt mitään. Se oli lisäksi vanha yksilö, jotka yleensä sopeutuvat huonosti tarhaelämään. Lyhyesti sanoen kobran päivät tuntuivat olevan luetut. Siihen kokeiltiin kaikkia mahdollisia lääkkeitä ja antibiootteja, mutta turhaan. Muistettiin myös kaikkien käärmeiden mieliruoka - rupisammakoiden kitkerät eritteet. Sairaan kobran suuta kostutettiin niillä päivittäin, ja vähitellen käärme elpyi. Mieliruoka osottautui hyväksi lääkkeeksi.

Kobra tottui sairastaessaan ihmisiin siinä määrin, että se kesyyntyi. Ennenkuulumatonta: se ottaa laboratorion työnteki-jöiden kädestä hiiren ja muita pikkujyrsijöitä ja lihoo loistavasti.

Nyt herpetologeja jännittää toinen kysymys: pystyykö tämä kobra luovuttamaan vielä myrkkyä? Jos siitä tulee kelvollinen, niin tämä tapaus kääntyy todelliseksi voitoksi.

Uzbekistanin tiekeakatemian zoologian ja parasytologian laitoksen myrkkykäärmelaboratoriossa, jota biologian tohtori O. Bogdanov johtaa, puhutaan ehkä eniten myrkystä. Mutta sanan alkuperäinen kammottava merkitys on unohtunut. Myrkky on elämän ja terveyden eliksiiriä. Muutaman kallisarvoisen myrkkygramman tähden miehet menevät vuorille ja autiomaahan etsimään vaarallista käärmeiden kohtaamispaikkaa. Niiden tähden suoritetaan lukuisia kokeita, etsitään tutkitaan, tarkkaillaan - muutaman myrkkygramman, satojen ihmisten pelastamisen tähden. (Selskaja Zhinznj - APN)

New York City, N. Y.

AMERIKAN KARJALAISTEN LIITON pikkujouluun Kansallisseuran huoneustolla oli saapunut yleisöä huoneen täydeltä.

Ennen ohjelman alkua ja sen jälkeen seurustelimme, lauloimme joululauluja ja nautimme emäntien herkullisista antimista. Ohjelmaa esittivät Martha Birch, Mikael Lekander, joka toimi myös ohjelman esittäjänä, Perkka Närhi, Jenny Vaittinen, Anni Yli-Rantalahti ja Eino Railimo. Säestäjänä toimi Malle Mägi. Suomi-terveisiä toi Eva Pulkkinen.

Yllätysvieraiksi tuli Finnmerchantin kapteeni O. Seppänen ja yli konemestari K. Lehto.

Joulutonttumme Harmu Lekander jakoi innolla joululahjoja jotka ikäväksemme loppuivat kesken. -Kv.

Hyvää yötä mies - on aika lähteä kotiin.

Newportissa on nyt Lehtisen haali

Tuoretta kahvipullaa leipovat Newportin ASKL:n jokaiseen tilaisuuteen seuraavat emännät (vasemmalta oik.): Mandi Saarnijoki, Anni Koskinen, Elina Reunanen ja Rosa Savolainen.

Canadan rajan tuntumassa hyvän joukon yli puoli vuosisataa toiminut Kansanvallan Liiton osaston haali vaihtoi syksyllä omistajaa. Osasto elää vielä ja toimii harventuvien ja heikontuvien kykyjensä varassa. Mutta haali, joka rakennettiin silloin kun nyt harmaapäiset uranuurtajat olivat nuoria ja innosta palavia, kävi liian raskaaksi huoltaa.

Ei ollut suinkaan helppo tehdä päätöstä haalin luovuttamisesta. Mutta sitten tämä vaikea päätös muuttui helpoksi, miltei iloiseksi päätökseksi kun tuli tiedoksi että vain huoltohuolet tipahtavat pois harteilta, että toimia saa edelleenkin kuin omassa talossaan.

Newportissa on sellainen vaatimattoman työmiehen näköinen ja tapainen mies, Hjalmar Lehtinen, leskimies, joka ainaisella uurastuksellaan on saanut taaloja kokoon, koska henkilökohtaiset elämänvaatimukset ovat perin pienet.

Ei Hjalmar ole sentään taalojen palvoja. Mitäs, Lehtinen ja Kainu vaihtoivat ensin mielipiteitä haalin ostamisesta noin vain ohimennen, mutta vähitellen asia alkoi saada enemmän sijaa Lehtisen ajatuksissa: miksikäs ei!

Ja sitten kaupat lyötiin lukkoon. Ja nyt Hjalmar Lehtinen on luultavasti ainoa suomalainen mies koko laajalla mantereella joka omistaa haalin. Hän lupaa sen huoltaa ja pitää kunnossa, osasto kunhan huolehtii lämmityksestä ja valoista, silloin kun kemuja järjestetään.

Hjalmar Lehtinen
Haalin nykyinen omistaja

Hjalmar Lehtinen kertoo syntyneensä silloisessa Turun ja Porin läänissä, Lapin pitäjän Kaukolan kylässä. Hän on nykyään 76-vuotias ja kovan työn leima on painanut selvät jäljet hänen olemukseensa.

Hän tuli Amerikkaan v. 1914, 20-vuotiaana. Henkisinä eväinä hänellä oli synnyinmaasta lähtiessään vain kaksi vuotta kiertokoulua. Uudella mantereella alkoi sitten se kaikille tuttu kiertokulku raadannasta toiseen, kaivoksissa, rakennuksiila, sitten 20-vuotta farmityötä, metsää, maitokarjaa. Jokainen ymmärtää että elämä oli alituista työtä ja puuhaa, väliin raskastakin raadantaa. Kun sitten tuoni vei puolison viereltä, myi Hjalmar farminsa.

Mutta puuhakas mies ei voi istua kädet ristissä. Hän on ostanut remppakunnossa olevia taloja, korjannut ja kunnostanut, niitä onkin hänellä nyt kokonaista 14 taloa, lisäksi haali.

Mutta talopuuhiensa välillä Jalmari ennättää puuhaamaan monissa henkisissä rienoissa, hän kuuluu ainakin viiteen, ehkä useampaankin klubiin ja liittoon, sekä kielisiin että suomalaisiin.

LEHDEN KÄÄNTYESSÄ

Tälläisen historiallisen käännekohdan kunniaksi päätettiin talven kynnyksellä pistää pystyyn pikkuiset pirskeet "Lehtisen talossa."

Allekirjoittanut, joka jostain käsittämättömästä syystä on tullut jo monen vuoden aikana kutsutuksi Newporttiin puhumaan ja lausumaan, tuli mukaan nytkin, tällä kertaa oikeastaan omasta aloitteestaan, sillä katsoin asiaksi haastatella miestä jolla on haali.

Mutta Eino Kainu sotki pelin. Olin varustautunut tavanomaisen ohjelman suorittajaksi, mutta Einopa järjesti yks kaks siinä pöydän kulmalla ohjelman ihan toisin. Edes kysymyttä joustaako vieraan mieli. Mikäs auttoi. Ulkona myrskysi, satoi lunta ja oli liukasta, sisällä, Lehtisen haalissa, oli lämmintä ja viihtyisää.

Kainu sanoi että nyt kun tässä on tapahtunut käännekohta, niin otappas ja haastattele noita mummoja ja ukkoja, jotka ovat uskollisesti tätä haalia ja aatetta palvelleet, koskaan palkkaa tai kunniaa pyytämättä.

Lupasin yrittää. Ne "mummot ja ukot" istuivat seinän vieressä kahdessa rivissä, ystävällisyyttä uhoten. Yritettiin saada jokaiselta muutama sana. Ensin kuitenkin annettiin suunvuoro talon isännälle, Hjalmar Lehtiselle:

- Miksi ostitte talon?

- Minä vain ajattelin että siinä on minun osuuteni yhteistyöhön.

Niin vaatimattomasti kuitattiin hänen kohdaltaan koko juttu. Joku "mummuista" pyyhki kyyneleen silmäkulmastaan.

Sitten alettiin nimenhuuto. Konrad Starr, osaston perustava jäsen ja tukipylväs, ei ollut mukana, terveys horjuu. Hänen talonsa tanhulla on vietetty vielä aivan äskeisinä vuosina Osaston kesäjuhlia. Hänen ja vaimonsa Sandran osuus sellaisenaan olisi kirjan arvoinen.

Vilho Macky, nykyinen kirjeenvaihtaja, ollut mukana yli 50 v. Orkesterissa, näyttämöllä, voimisteluseurassa. Missä ikinä on miestä tarvittu, haalin rakentamisesta asti, ja on edelleenkin.

Sihteeri Eino Kainu, ollut mukana 36 vuotta. Soittelee ja puuhaa, on vielä fyysillisesti osaston pirteimpiä.

Augusti Aakkola, rahastonhoitaja, ei sanonut tekevänsä muuta kuin hoitelevansa rahoja, mutta sen tehtävänsä tehnytkin kiitettävästi.

Sandra Taimi, 90 vuotias, Raivaajan asiamies, ollut mukana puolivuosisataa. Eipä ole tainnut olla sitä kemua osastossa jolloin Sandra ei olisi ollut ravintolassa. Mutta se on kuulema vain pikkupuuhaa, niin sanoo Sandra.

Eino ja Viira Kanto ovat olleet mukana yli 60 vuotta, palvelleet erilaisissa tehtävissä.

Mandi Saarnio, oikea työjuhta. Tullut Newporttiin v. 1913 ja uurastanut osastossa kaiken aikaa. Eino Kainun todistuksen mukaan Mandi on ollut aloitteentekijä ja esiraivaaja.

Aino Niemi, tuli osaston toimintaan jo alle 18-vuotiaana ja pysynyt mukana kaiken aikaa, oman vaatimattoman repliikkinsä mukaan "vain keittiössä."

Elina Reunanen, raatoi haalin rakennustöissä jo v. 1905.

Henkisenpää osaa hän on hoidellut lausumalla runoja, näyttelemällä, ja kirjoittelemalla. Siis erittäin monipuolinen lahjakkuus.

Vendla Kainu, Eino Kainun hymyilevä parempi puolisko, sanoo olleensa vain Einon tukena, ja ilmeisesti on ollut hyvä tuki.

Rosa Savolainen tahtoi välttämättä vetää itsensä pois ansioituneiden rivistä, koska on ollut vasta "vähän aikaa", olikohan se kymmenisen vuotta, Newportissa, sitä ennen hän oli mukana New Yorkin haalilla, hän esittää lausuntaa, varsinkin huumoria, miltei jokaisessa tilaisuudessa.

Anni Mäki on kirjakauppias. Ja sitä työtä hän on tehnyt innolla, ollut siis varsin vaikuttava rengas kulttuurin palvelutyössä.

Elna Kainu räpistelee myöskin mainintaa vastaan, koska ei ole ennättänyt kerätä ansiovuosia tililleen vasta kuin 9 vuotta.

Ja kun lopuksi saimme vielä nousemaan ylös Lyyli Mäen, Raivaajan asiamiehen, joka on ollut toimessa 56 vuotta, olimme saaneet kaikki aktiiviset läsnäolijat huudetuksi esille ja annetuksi jokaiselle oman kättentaputussarjansa.

Newportin osasto on pieni, erittäin sitkeä ja uskollinen osasto, jäsenet uhmaavat vieläkin ikää, sydänheikkoutta, huonoja jalkoja ja tiesmitä, järjestävät talvellakin kahviaisia, joka vuosi lisäksi Vappujuhlan, kesäjuhlan ja syysjuhlan. Ja uskollisesti kantavat roponsa Raivaajan hyväksi.

Newportin osasto, N. H. on vielä sellainen osasto jossa näkyy pioneeriaikojen into ja usko asiaansa.

-L.I.

Kaikki oli kissan syytä

Miss Kate Blewett, 81, tapasi joka ilta kello kuusi mennä ystävättärensä kanssa Lontoossa oluttupaan ottamaan "yömyssyn". Niin tapahtui tässä eräänäkin iltana, mutta ystävättären piti palata kotiinsa sangen pian. Miss Blewett joi rauhassa oluttaan sekä toisenkin ynnä whiskyn, jonka eräs toinen kantavieras hänelle tarjosi. Hänet pidätettiin kadulla juopuneena esiintymisestä. Oikeudessa hän selitti, että kaikki oli hänen kissansa Tommyn, 19, syytä. Tämä oli sairastellut, eikä Miss Blewettille maistanut ruoka. Oikeus oli armollinen ja vapautti hänet sakoista, maksoipa hänen vuokravelkansakin sekä antoi poliisin ajaa hänet kotiin. Miss B. elelee Tommynsa ja 60 mk:n viikkotulon turvin.

Kumma mies Lontoossa

Hullu mies on parin vuoden ajan häirinnyt Lontoon taksiradiota. Tavallisesti öisin hän tulee radion aallolle, aluksi aina trumpettisoololla ja sen jälkeen hän matkii eläinten ääniä, hevosten, kalkkunain — brittien jouluherkkuja — elefanttien jne. Hullun miehen ohjelman aikana taksit eivät voi kuulla keskuksensa tilauskutsuja. Autoilijat ovat luvanneet salaisen lähetysaseman paljastamisesta 250 mk:n palkkion, mikä tarjous tuntuu asian laatuun nähden hyvin laihialaiselta.

Tshekkoslovakiassa pian 6 kieltä

Tshekkoslovakiassa on kuusi kansallisuutta, tshekit, slovakit, saksalaiset, puolalaiset, unkarilaiset ja ukrainalaiset. Näiden äidinkielet saavat uuden suunnitelman mukaan yhtäläiset oikeudet. Nämä kielelliset ryhmät saavat julkaista omankielisiä lehtiä, esiintyä omalla kielellään radiossa ja tv:ssä, muodostaa omia yhdistyksiä ja käyttää omaa kieltään asioidessaan viranomaisten kanssa. Tshekkejä on maassa noin 9 milj., slovakkeja 4 milj., unkarilaisia 554.000, saksalaisia 130.000, puolalaisia 69.000 ja ukrainalaisia 56.000.

Ketcham Motors, Inc.
FISHKILL, NEW YORK
CHRYSLER
PLYMOUTH
VALIANT
Phones: 896-6222 AX 7-8422

Allen Funeral Home
AMBULANSSIPALVELU
Palvelu on tunnuslauseemme.
NEWFIELD, N. Y. — SPENCER, N. Y.
Newfield LN 4-3511 - Spencer 589-1900

NATHAN J. HOOSE & SON
AGWAY AGENCY
Your Home and Garden Center
Route 52, Fishkill, N.Y. 12524
Puh. 897-5620

The Robert H.
Auchmoody Funeral Homes
Main Street Fishkill, N. Y. Tel. 896-6166

SÄÄSTÄ AIKAA JA RAHAA!
Toimita kaikki pankkiasiasi yhdellä kertaa samassa pankissa
Monipuoliseen palvelukseemme kuuluu mm.
SHEKKITILI — KIINNELAINAT
SÄÄSTÖTILI — TALLELOKEROT
LOMAKLUBI — MATKASHEKIT
JOULUKLUBI — PANKKISHEKKI
LIIKELAINAT — ULKOMAAN SHEKIT
PERSOONALAINAT — PERITTÄVÄT
VÄHITTÄISMAKSUILAINAT — U.S. SÄÄSTÖBONDIT
4% korko talletustililtä
THE FISHKILL NATIONAL BANK
Beacon, New York
member F.D.I.C.
Cold Springs, Fishkill, Beacon, Hopewell Junction, Brinckeroff

FINNISH STEAM BATH
1939 Madison Ave., New York, N. Y.
Puhelin LE 4-9686
Avoinna naisille tiistaina ja torstaina kello 11 ap. — kello 11 illalla.
Miehille maant., keskiv., perj. ja lauant. klo 11 ap. — klo 11 illalla

Edw. C.
HALVORSEN, Inc.
HAUTAUSTOIMISTO
Perustettu 1849
Kappeli vapaasti käytettävissänne.
24 tunnin palvelus
Täydelliset ilmastointi laitteet
5310-12 8th Ave., Brooklyn, N. Y
Puh. GEdney 5-2276 ja 5-2277

Wells Mobil Service
GASOLIINIA - ÖLJYÄ
Ulko- ja sisukumeja
Pattereita
Puh. Prescott 4-8258
129 MAIN ST.
DANIELSON, CONN.

SAUNAN UUNEJA
SÄHKÖLLÄ, PUILLA tai KAASULLA
Kirjoittakaa ja pyytäkää esittelyvihkosia
LEO NIPPA & SON
Bruce Crossing, Mich.

Chrysler - Plymouth - Valiant
myynti ja palvelu
KUORMA- ja HENKILÖAUTOJA
PAUL W. ROPER & SONS
Puh. LO 4-2716
Ward Ave. Moosup, Conn.

KUN OLETTE HENKISESTI masentunut -- käykää
WHITE TOWER PACKAGE STORE
11 Academy St., Danielson, Conn.
Puh. Prescott 4-9323

Danielson Oil Co.
ATLANTIC POLTTOÖLJYÄ
- RECAPPING -
Danielson, Conn.

TILLINGHAST - Hautaustoimisto
Danielson, Conn. Tel. Prescott 4-3284
Central Village Tel. Logan LO 4-2147

R. A. TILLINGHAST - Puutavaraa
RAUTATAVARAA
MAALIA
MUURARIEN TARVIKKEITA
North Main St. Puh. PR 4-8588 Danielson, Conn.
Auki perjantaisin kello 8.

Spencer, N. Y.

SAIRAITA:

MRS. AUNE SAIK joutui Sayren hospitaaliin jossa hänelle toimitettiin leikkaus, on toipumaan päin.

MRS. MANDA RUUSPAKKA joutui uudelleen leikattavaksi samaan hospitaaliin ja on myös toipumaan päin.

GRACE WENDELÄ HILL joutui samaan hospitaaliin, jossa häneltä jouduttiin leikkaamaan toinen jalka pois.

HILJA EFTHIMIOU on edelleen vakavassa tilassa Tioga General hospitaalissa.

AMANDA WANHALA pääsi pois Tioga General hospitaalista ja on hoidokkina poikansa kodissa Lockwood, N.Y.

EMIL K. SALMI, 81 vuotias, kuoli Sayre House Nursing kodissa pitkällisen sairauden jälkeen. Hän jätti jälkeensä poikansa Emil (Ike) perheineen, kaksi lasten lasta ja yksi lastenlastenlapsi, ja useampia sukulaisia Tampereella Suomessa, jossa hänkin oli syntynyt maalisk. 23, 1887. Yksityishautaus pidettiin Van Ettenin hautaustoimistosta, ruumis vietiin poltettavaksi.

SULO HAUTALA oli jonkun aikaa kotonaan ilmailuvoimista mutta on mennyt jälleen toimeensa. Vanhemmat Shirley ja Ed Hautala.

SANDRA MALLULA vietti syntymäpäiväänsä tammik. 11 päivä. Vieläkin Happy Birthday!

ISAAC MALLULA, vanh. toipuu hyvin leikkauksistaan, on kotosalla ja nauttii piipustaan ja nojatuolistaan, toistaiseksi.

USEIN ON TULLUT puheeksi ja kyselyn alaiseksi miten suuri tämä Spencer oikeastaan on, viimeisen väkilaskun jälkeen, joka oli otettu vuotena 1960, on 1790 henkeä, ja näistä ainoastaan 282 henkilöä työskentelevät farmeilla. Monesta perheestä molemmat ovat muissa töissä täällä eli sitten kaupungeissa. Muuten "fiksu" kylä, jonka voin itse puolestani sanoa. Ei täällä ikävissään tarvitse olla kun osallistuu kaikkiin touhuihin joita on tarjoilla, joten kyllä aika kuluu.

HUPAISAA TALVEN loppua ja terveyttä kaikille toivottaa,
-Aino

Rouva: - Sulhasenne, Mari, on kovin hiljainen mies. En koskaan kuule, kun hän on keittiössä.

Mari: - Niin, nähkääs rouva, se miesparka on vielä niin ujo, ettei hän tee muuta kuin syö.

7. 8. 1892 Wyomingissa asetettiin oikeuden eteen 52 rosvoa, ja heidät tuomittiin ankariin rangaistuksiin. Muutamat heistä olivat teksasilaisia revolverimiehiä jotka seudun tilanomistajat olivat vanginneet hävittääkseen karjavarkaudet. Tosiasiassa rosvot yrittivät hyökkäyksellä ajaa seudulta pienempien karjojen omistajat. Kun he hyökkäsivät ensimmäiseen taloon, syntyi tulitaistelu, ja paikalle kutsuttiin ratsuväkeä. Hyökkäysarmeija otettiin vangiksi.

* * *

Suomen uutisia
(Suomi-Seura)

KUNNANLÄÄKÄRIVAJAUS

Toiveet lääkärien määrän lisääntyessä päättyvästä lääkäripulasta ovat osoittautuneet turhiksi. Lääkärien ammattikuntaa on kasvatettu kymmenen prosentin vuosivauhtia, mutta yhä edelleenkin meillä on pulaa sairaalalääkäreistä ja ennen kaikkea maaseutukuntien kunnanlääkäreistä.

Viime elokuussa tehdyn selvityksen mukaan maassa oli täyttämättä kaikkiaan 136 kunnanlääkärin virkaa ja niistä 90 oli kokonaan ilman hoitajaa. Eniten "pimeitä" kuntia on Vaasan, Kuopion ja Oulun lääneissä.

Lääkärit ovat maininneet kunnanlääkäripulan syiksi paitsi puutteelliset työskentelyolot ja ympärivuorokautisen työn, myös kunnanlääkärin tehtävän arvostuksen vähenemisen. Onkin esitetty ajatus, että myös kunnanlääkäriksi erikoistuttaisiin, jolloin tähänkin lääkärin tehtävään tulisi jonkinlaista ammatillista hohtoa. Toinen mahdollisuus kunnanlääkärivajauksen poistamiseen on lääkärien velvoittaminen tietynpituiseen palveluun kunnanlääkärin tehtävissä. Tällaisen ammattikokemuksen hankkiminen ei varmaankaan olisi pois tieltä, mutta pakkotoimenpiteitä tietenkin kaihdetaan viimeiseen asti.

SYYTÖN

"Kalle rakkaani", rukoili neitonen, "kun me menemme naimisiin, niin lakkaathan juopottelemasta minun tähteni."

"Väärinkäsitys,' armaani, väärinkäsitys, enhän minä sinun takiasi juopottele!"

Norwood, Mass.

KYLMÄN KYLVYN sai walpolelainen Richard Dugdale kolmen poikansa kanssa ollessaan ajelemassa moottorikelkallaan t.k. 12 päivänä Willett järven jäällä. Jää petti paikalla, jossa oli vettä noin 10 jalkaa. Onneksi oli lähellä useita Norwoodin ja Walpolen korkeakoulun luistelijoita, jotka muodostivat ketjun ja saivat veteen vajonneet vedettyä jäälle. Paikalle saapui myöskin molemmilta paikkakunnilta palokuntalaisia ja poliiseja. He veivät kylmästä kohmettuneet henkilöt Norwoodin sairaalaan, josta nämä pääsivät jonkun ajan kuluttua kotiaan. Pojat olivat iältään 7, 10 ja 11 vuotta.

PANKKIROSVO sai $20,000 Needham pankin toimistosta Norwood Plaza ostokeskuksesta, t.k. 13 p:n aamuna. Auto, jolla rosvot, toisen pysyessä sitä ohjaamassa, löytyi lähistöltä. Rosvouksen aikana oli pankissa useita asiakkaita, jotka rosvo revolveri kädessään komensi yhteen nurkkaan. Auto oli varastettu eräältä Walpolen asukkaalta.

WORTHINGTON tehtaan lakko on nyt saatu sovintoon ja työläiset aloitti työt t.k. 15 p. Uusi kolmen vuoden työsopimus hyväksyttiin union kokouksessa Liiviläisellä haalilla, kolme - neljäsosa äänten enimmistöllä. Sen mukaan nousevat palkat 7 1/2% ensimmäisenä vuotena, 5 toisena ja 5 kolmantena. Tämän lisäksi saivat töläiset erinäisiä muita etuja eläkemaksuissa, sekä vapaapäivissä. Lakko kesti seitsemän viikkoa.

KAUPPALAN työläisten Luottoyhdistys piti vuosikokouksensa Am. Legionan haalissa t.k. 18 p. Tiliraportin mukaan on kuluneen vuoden toiminta menestynyt hyvin. Osakekorkoa maksetaan 4 ja puoli prosenttia. Lainaajille annetaan hyvitystä koko korkosummasta 15%.

MITÄHÄN tekemistä on sellaillakin kauppalan kokousedustajilla, jotka eivät ole käyneet vuoden aikana yhdessäkään kokouksessa? Naisäänestäjien Liiton tiedotuksen mukaan on sellaisia "kokousedustajia" kolme, kokonaisluvun ollessa 194. Kokouksia on ollut 9 ja 21 edustajaa on vastannut joka nimihuutoon. Suomalaisia edustajia on kaksi - Naima Altonen ja Leo Lindfors, seitsemännestä vaalipiiristä. Ensinmainittu on ollut aina paikalla. Leo on ollut poissa yhdestä kokouksesta. Sellaisia, jotka ovat olleet pois 7:stä - 8:sta kokouksesta, on useita.

WALPOLEN koulumenot lisääntyvät kuluvana vuotena liki puoli miljoonaa dollaria, kokonaissumman ollessa $3,081,777. Opettajain alinpalkka kohoaa $400, $6,200:sta - $6,600. Ylemmät koulujen virkailijat saavat suuremmat korotukset. Johtaja saa nyt palkkaa $21,850, ennen $19,567. Asutuksen lisääntyessä täytyy myöskin rakentaa lisää kouluja. Samanlainen tilanne on kaikkialla, vallankin suurkaupunkien lähistöillä.

ANKARA KIISTA on paikkakunnalla, josko Norwood Arena autokilpailuradalle myönnetään oikeus toiminnan jatkamiseen kuluvalle vuodelle. Vastustajat hommasivat yli kolmen tuhannen äänestäjän allekirjoitukset, jonka esittivät valtuustolle. Viimemainitut päättivät suorittaa yleisen kuulustelun asiassa, joka pidetään kauppalan Memorial haalissa t.k. 28 p. Arenan omistajain anomuksessa on ravintolatarjoilun, alkoholipitoisten juomien myynti ja yleisen huvittelupaikan pitäminen.

Raivaajalaisten
KALKKUNAPÄIVÄLLINEN TURISTIHAALISSA
lauantaina, helmik. 8 p.
alkaen kello 12 päivällä
Hinta $1.50.
Tulot Raivaajan tukemisrahastoon.
Ostakaa päivällislippu jo etukäteen.

Pennsylvanian Central'in uusi nopea juna, Metroliner, rikkoo paperitaulun Wilmington, Del. asemalla ensimmäisellä koematkallaan Washingtonista New Yorkiin. Tämän nopean junan pitäisi kulkea matka 3 tunnissa ja toivotaan että siten saataisiin ruuhkatilannetta lentokentillä vähennettyä. Samanlainen juna tulee kulkemaan New Yorkin ja Bostonin välisellä matkalla.

Quincy, Mass.

ALKOHOLI-MITTARI

Quincyn kaupunki tulee saamaan valtiolta lahjana 1,000 dollaria maksavan hengitys-koneen jolla tullaan mittaamaan liiaksi alkoholia nauttineiden autonajurien hengitystä. Täten voidaan päättää että saatetaanko ajuria syyttää juopuneena ajamisesta. Näin ilmoittaa turvallisuushallituksen päämies Donald Dwight. Koneita tullaan asettamaan syksyyn mennessä 72:teen, yli 20,000 asukasta käsittävään yhdyskuntaan. Erikoishenkilöiden poliisi kunnasta täytyy ottaa lisäoppia näiden koneiden käytössä.

Henkilöt, jotka joutuvat kiinni juopuneena autolla ajosta eivätkä suostu ottamaan tätä koetta, menettävät automaattisesti ajolupansa vuodeksi.

VEROA TAKAISIN

Massan valtion ylioikeus tuomitsi Holyokin kaupungin maksamaan takaisin Holyokin vesivoima-yhtiölle 2 miljoonaa dollaria, jonka summan on maksanut verona ylimääräisesti, ja vielä pesuksi tuli kaupungille asianajajan lasku, yli 100,000 dollaria.

MYÖNNYTYS

Presidentti Johnsonin 1970 menoarviossa on 28 miljoonan myönnytys Weymouthin Fore Riverin ja Town Riverin kanaalin ruoppausta varten. Viime vuotena luovutettiin tähän tarkoitukseen 800,000. Kaikkiaan tämä mutraus tulee laskelmien mukaan maksamaan 17.5 miljoonaa. Suunnitelmana on ruopata kumpikin kanaali 35 jalan syvyisiksi ja Town River 300 jalan levyiseksi. Fore Riverin sillalta 400 jalan levyiseksi että suuret öljyä kuljettavat tankkilaivat voivat uida vapaasti tyhjennystokilleen.

TUONEN VIIKATEMIES on vieraillut miedän suomalaisten keskuudessa viime aikoina aivan liian usein.

EMIL WALL, meidän kaikkien tuntema, joka harjoitti räätälinliikettä monia vuosia Copeland kadulla, on kuollut. Vaimonsa Enne sairastui hongkong influensaan ja joutui sängyn omaksi hautajaisten aikana, joten poikansa Roy järjesteli isänsä viime matkaa Hannelin hautaustoimiston kautta.

Meidät myöskin yllätti uutinen NIKOLAI HALLILAN kuolemasta. Näin ne jää meidän työt ja askareet, hänkin oli vuosia ahkerana toimitsijana Worcesterin työväenyhdistyksessä ja osastossa, sekä kaikissa edistysmielisissä yhteistoiminnoissa.

UUSI SUOMI, Suomessa ilmestyvä päivälehti, arvostelee Pasi Rutasen tietoja Yhdysvaltain vaalitaistelun aikana. Kuinka Pasilla oli vaalitaistelussa oma ehdokkaansa, jonka puolesta hän taisteli omalla arenallaan muita ehdokkaita vastaan. Ensin hänen ehdokkaansa oli McCarthy ja tämä ei onnistunut pääsemään edes ehdokkaaksi. Pasin selostuksissa Nixon esiintyi pahana miehenä, Humphrey hyvänä. Yhdysvaltain valitsijat vain eivät seuraneet Rutasen neuvoja vaan valitsivat Nixonin. Pase ei kyennyt selostuksissaan olemaan edes tulosten laskennan aikana asiallinen. Nixon näytti väsyneeltä ja tappioon alistuneelta, Humphrey oli iloinen ja voitonvarma. Yleisradion uutislukijat ennen Pasin selostusta sanoivat Rutasella olleen huonon onnen U.S.A. vaalitaistelussa. Asian kulku kun oli päinvastainen kuin Pasin toiveet. Lopulta hänen oli myönnyttävä Nixonin voittoon ainoastaan yhdessä kohdassa. Hänen mielestään, Nixonilla oli etua Humphreyn verrattuna, että hänellä on mahdollisuus saada Vietnamin sota pikemmin loppuun. Pasi myös moitti Johnsonin politiikkaa, kun ei hän ole lopettanut Vietnamin sotaa.

HEIKKONA SAIRAALASSA on Evelyn Hannell. Ystävät voivat häntä lähestyä kortilla tällä osoitteella: Mount Auburn Hospital, 330 Mt. Auburn St., Boston, Mass. Toivomme Evelynille pikaista tervehtymistä ja kotiin tuloa. -Pauline

---

West Quincy Congregational kirkon pastori Keijo Aho johtaa jumalanpalveluksen joka tiistai klo. 12:45 - klo. 1 j.p.p. radioaseman kautta helmik. loppuun saakka englannin kielellä South Shore Council of Churches puolesta. Sanan voi hyvin kuulla Kiipin niemelle, Cape Codille sekä Thomastonissa, Maine. Kuunnelkaa ja lähettäkää kortti tai kirje pastorille, Morton Street, Quincy, Mass.
-Yrjö M. Matson

Boston, Mass.

FINLANDIA FOUNDATIONILLA KOKOUS ENSI SUNNUNTAINA

Boston Chapter, Finlandia Foundation alkaa v:n 1969 toiminnan ensi sunnuntaina, 16 p. kokouksella, joka pidetään Internation Instituten huoneustossa alkaen klo 3 ip.

Tämä on vuosikokous jossa virkailijat antavat raportin viime vuoden toiminnasta, valitaan rahastonhoitaja ja kolme johtokunnan jäsentä, joista kaksi kahdeksi vuodeksi ja yksi yhdeksi vuodeksi.

Vuosikokouksen jälkeen tri Ensio Aalto ja hänen vaimonsa pitävät rainakuva-esitelmän "Norden with a Hop-Skip-and Jump," jossa he kertovat havainnoistaan osallistuessaan Suomessa viime kesänä kansainväliseen sosiaalityöntekijöitten konferenssiin. Tilaisuus on vapaa. Kaikki tervetulleita.

Newport, N. H.

KANSANVALLAN Liiton Osaston kuukausi- ja vuosikokous pidetään Amanda Saarnijoen asunnossa, 89 Main St., sunnuntai-iltapäivällä helmik. 9 p. kello 2. Tiedotus näin ajoissa, että tilit on kunnossa tarkastusta varten. Osaston jäsenet saapukaa kokoukseen.

SURUSANOMA Worcesterista, Mass. Nikolai Hallila on saanut ijäisyyskutsun ja saatettu viimeiseen lepoon. Allekirjoittaneelle oli tieto järkyttävä - sillä Nikolai oli poikavuosieni aikainen tuttava Tampereella. Lepää rauhassa vanha toveri.

ELVIRA JA EINO KANTO ovat olleet pitkän aikaa sairaana ja lääkärin hoidossa. Nyt he jo voivat paremmin.
-Mackey

Worcester, Mass.

LÄHETYSSEURAKUNTA

Sunnuntaina t.k. 26 p. kello 3 ip. pidettävässä jumalanpalveluksessa puhuu pastori Väinö Välkiö, Central kirkon kappelin sisäänkäynti on Institute Roadin puolelta. -Kv.

Eräs pappismies, jonka vaimo tunnettiin siitä, ettei hän ollut mikään kaunotar, oli puhumassa luokalle sunnuntaikoululupoikien kohteliaisuudesta. "Kun teidän eteenne tuodaan esimerkiksi lautasellinen omenia", hän sanoi, "älkää milloinkaan valitko niistä itsellenne parhaannäköistä".

Erään pojan takarivissä kuultiin silloin sanovan hiljaisella äänellä: "Lyönpä veikkaa, että hän valitsi itselleen eukon tämän säännön mukaan".

* * *

Äiti: - "Sumu on niin sakeata tänään, Mikko, että minä todellakin pelkään että me emme voi mennä käymään eläintarhassa".

Mikko: - "Oh, äiti, meidän yksinkertaisesti täytyy mennä, sillä minä jo kirjoitin päiväkirjani että me kävimme siellä".

* * *

Poika: - "Tykkäisin että olisin elänyt jo kolmesataa vuotta sitten".

Opettaja: - "Miksi niin?"

Poika: - "Silloin ei minulla olisi ollut niin paljon historiaa opeteltavana."

* * *

TEHKÄÄ
paikkavarauksenne nyt!
ENSI KEVÄÄN
SWEDISH AMERICAN LINJAN
HUVIMATKAAN
SUOMEEN
Toukokuun 29 p.
upealla Kungsholm laivalla
New yorkista Kööpenhaminaan
27 tuntia Kööpenhaminassa, jossa on tilaisuus nähdä tämän loistokaupungin turistinähtävyyksiä.
Ja sitten uudella, komealla Finlandia laivalla Kööpenhaminasta Helsinkiin.
TEHKÄÄ
PAIKKAVARAUKSENNE NYT!
Viime vuonna 30 suomalaista ilmoittautui liian myöhään . . .
Älkää myöhästykö ensi kevään huvimatkasta.
TEHKÄÄ PAIKKAVARAUKSENNE
RAIVAAJA
MATKATOIMISTO

Äitimme muistolle

HILDA MARIA HILL

Neljä vuotta on kulunut siitä kun muutit sinne, josta et koskaan palaja.

"Sun muistosi äiti
On meille kallis ja pyhä
Siksi se luonamme viihtyvi yhä."

Kaarina Mitchell
33 Gregory Rd.
Greenwood, Mass.

Aini Johnson
Prospect Hill St.
Quincy, Mass.

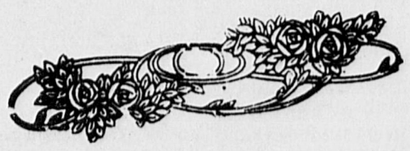

CARL RANTA

Synt. marrask. 8 p. 1884 Nakkilassa, Tattaran kyläsä kuoli tammik. 5 p. 1969 Oak Hill Nursing kodissa Middleboro, Mass.

Hautaus toimitettiin hiljaisuudessa Hannelin hautaus kappelista Quincy, Mass.

"Olkoon leposi rauhaisa."

John ja Pauline

Täten ilmoitamme, että
EMIL K. SALMI
81 vuotias, kuoli Sayre House Nursing kodissa tammik. 12 p. 1969. Hän jätti jälkeensä pojan Emil (Ike), kaksi lastenlasta ja yhden lastenlastenlapsen. Salmi oli syntynyt Tampereella, maalisk. 23, 1887. Yksityinen muistopalvelus pidettiin Van Ettenin hautaustoimistossa, jonka jälkeen ruumis vietiin polttolaitokselle.
Rt. 1, Spencer, N. Y. 14883 VIOLET ja EMIL SALMI

New Yorkin Suom. Luth. Seurakunta
106 E. 86 St. Pappila 304 E. 93 St. Puh. AT 9-7733
Keskiv. tammik. 22 p. Kuoro klo 8.00 illalla.
Torst. 23 p. VUOSIKOKOUS klo 8.00 ill. Johtokunnan kokous samalla.
Sunnunt. 26 p. Pyhäkoulu ja rippikoulu klo 2.30 ip.
JUMALANPALVELUS klo 4.00 ip. past. Saarisuu. Kuoro
Tarjoilun antaa Mrs. Ida Ranta.
ILTAKOKOUKSEN klo 6.30 ill. johtaa Mrs. Helmi Alexander. Puhuu Mr. Juha Kaarla ym. ohjelmaa.
A. H. Saarisuu

MAINE ADVERTISEMENTS

Hart Schaffner
PUKUJA
London Fog
SADETAKKEJA
McGregor
URHEILUASUSTEITA
Arrow PAITOJA
Stetson HATTUJA
Florsheim KENKIÄ
COFFIN'S
MEN'S AND BOY'S CLOTHING
362 MAIN ST ROCKLAND ME

Murmurisia ja graniittisia hautakiviä
BOLSTER MONUMENTAL WORKS
MAURICE M. FLOOD, omistaja
Route 26 - OXFORD, MAINE
Puh. Norway 743-2673

JONES DEPT. STORE
Asusteita koko perheelle —
Lahjoja — KENKIÄ kaikille —
Työvaatteita ja dungarees pukimia
WALDOBORO, MAINE

HALL FUNERAL HOME
Aikaisemmin
Flanders Funeral Home
Hautaus- ja Ambulanssipalvelu
WALDOBORO, MAINE
Soittakaa 832-5541
yöllä tai päivällä

MOODY'S DINER
and CABINS
Erikoisia päivällisiä, Curb-palvelus
KOTITEKOISET LEIVOKSET
WALDOBORO, MAINE

Newport and Milford, N. H.

Corbett Oil Co., Inc.
Konttori ja liike Belknap Ave.
P.O. Box 329, Newport, N.H.
Winkler Lämmityslaitteita - Mobilheat öljyä - Mobilflame Pullokaasua.

Newton—Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO
Tel. 863-2113
42 Main St., Newport, N. H.

Chester and Springfield, Vt.

CUMMING'S
HARDWARE CO.
Kaikkia rautakauppa-alan tarvikkeita radioita - lahjatavaroita ym.
Puh. TR 5-3342 Chester Depot, Vt.

* * * Kun muutatte * * *
ilmoittakaa konttoriimme uusi osoitteenne, please!

ADAMS FUNERAL HOME, INC.
CHESTER, VERMONT

MONTANY & MONTANY
Puhelin
TRemont 5-6559
CHESTER, Vt.
bluecoal
Fuel Oil and Kerosene

CARL W. HALL
HAUTAUSPALVELUS
533 NO. PARK AVE
WARREN, OHIO — TEL. 4465-6
AMBULANSSIPALVELUS
YÖLLÄ JA PÄIVÄLLÄ
Kaunis ja arvokas palvelus perheen asettamalla hinnalla

Louis A. Bodnar & Son
HAUTAUSTOIMISTO
Perustettu 1927
AMBULANSSIPALVELU
päivisin ja öisin
3929 Lorain Ave., Cleveland, O.
Puhelin MElrose 1-3075

Rexall Drug Store,
702 Washington Street
NORWOOD, MASS.
TEL. 7-2694

LYDON & HAASE COMPANY
NORWOOD, MASS.
215 Fulton St.
Putkityötä ja lämmityslaitoksia
Putkityötarpeita - G.E. sähkötavaraa - Metos kiukaita myydään ja asennetaan.
MYYNTI JA PALVELU
Puhelin: Norwood 7-0719

MAY
Hautaustoimisto
WINSLOW F. MAY, johtaja
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, Mass.
Puhelin 762-1509

NORWOOD CO-OPERATIVE BANK
24 GUILD STREET NORWOOD, MASS.
EDISTÄKÄÄ SÄÄSTÄVÄISYYTTÄ JA KODIN OMISTUSMAHDOLLISUUKSIA!
- Perustettu 1889 -
Kolme hyväksi tunnettua säästötapaa sovellettuna teidän tarpeisiinne.

Brooklyn, N. Y.

VANHA VUOSI päättyi toivomustemme mukaisesti, oli jokaiselle ilo nähdä kun Raivaaja loistavasti saavutti sekä vielä ylittikin päämäärän mikä oli tavoitteeksi asetettu. Joulujuhla numerotkin olivat vallan loistavia, sitten tuli vielä Fitchburgin 75. juhlanumero, joka oli hyvin toimitettu teknillisesti sekä rikas sisältöinen. Kaiken joulukiireen jälkeen se kysyi suurta työtä ja ylityö uhrauksia toimittajilta sekä kaikilta työläisiltä. Olemme kiitollisia että meillä on Raivaajassa niin hyvä työjoukko, joskin tämä ulkopuolinen avustusjoukko heikkenee, ollaan vanhoja, näkö huononee ja jalankäynti hiljenee, on vaikea saada nuoria tilalle, vaan ehken tässä taasen jollakin tavalla mennään eteenpäin kun on innostusta ja hyvää tahtoa.

Suomesta ei enää tule sellaista nuorta väkeä joka olisi innostunut aatteisiin, heillä ei ole harrastusta yhteiskunnallisiin pyrkimyksiin, mutta ehkä elämä heidätkin joskus pakottaa ajattelemaan että maailma on sellainen miksi sen ihmiset muodostavat ja miten kansa ottaa osaa sen rakentamiseen.

TÄÄLLÄ Brooklynissä on melkein joka viikko hautajaisia, usein monetkin viikossa. Äskettäin oli kahdet, ensin oli Jägi Johnson, joka sairasti kauan vaikeaa ja pitkällistä tautia, oli kuollessaan 58 vuoden ikäinen, häneltä jäi vaimo Sirkka, o.s. Keto, ja kaksi aikuista poikaa.

Lepoon nukkui myöskin Mrs. Ida Halko, joka oli 90-vuotta kahdeksan kk. vanha. Hän oli suuremman osan elämästään elänyt tällä osalla kaupunkia ja sairasteli jo pitemmän aikaa, ollen kotona poikana kanssa.

PALJON LÄHTEE täältä väkeä Floridaan näitä pakkasia pakoon. Vaikka ei täällä ole edes luntakaan, kerran oli vähän vaan sade pesi sen pois. Kylmiä tuulia on ollut. Toivotaan pian kauniita kevätpäiviä. -L.N.

Detroit, Mich.

JOULU ON MENNYT ja juhlat on juhlittu. Tulimme Uuteen vuoteen, toivossa ja uskossa tämän vuoden tuovan meille ja koko maailmalle rauhan, jota niin hartaasti kaivataan.

KUOLLEITA:

HILMA NELSON kuoli 20 p. marrask. 72 v. Lähinnä äitiä muistelevat William F. Oja Maryland, Mrs. John (Emilie) Mills Ypsilanti, Mich. Kolme lastenlasta ja neljä lastenl.lasta, veljet Elmer, Nicholas, Brook, Mrs. Aune Fiones, sisaret Mrs. William Hensen, Ferndale, Mich., Mrs. William Räihälä, Floodwood, Minn. Muistotilaisuus oli St. Mathews Methodisti kirkossa Ypsilantissa . Haudattiin Evergreen hautausmaahan Detroitissa.

MAMIE WÄYRYNEN kuoli 19 p. marrask. Kaivaten muistelee miehensä Leo, lapset Norman ja Edith Myers, veljet ja sisar Dorothy Foote, Ernst, Eugene, ja Plumer.

MIRIAM HEIDEMAN-KRANUP kuoli 26 p. marrask. 75 v. Syvästi kaivaten jäi muistelemaan miehensä Rudolph, poikansa Paul, viisi lastenlasta, kaksi lastenlastenlasta. Veljet Rev. P. A. Heideman Calumet, Mich. Judge Bert Heideman Hancock, Mich., Mrs. Esther Lassila Detroit, Mich., Mrs. Julia Mandig California, Mrs. Julia Brobst Oklahoma.

JOHN W. WÄINÖ JUNTUNEN. Kaivaten muistelee vaimonsa Elma, lapset Clydes ja Trudy, kolme lastenlasta. Muistotilaisuus oli Wilkie haut. toimistosta. Haudattiin Gran Lawn hautausmaahan.

MINNIE JOHNSON kuoli 1 p. tammik. Kaivaten sisarta muistelevat Mrs. Ida Mikkola, Mrs. Marie Warren, August Fors, Leonard Fors. Muistotil. oli Potin kappelissa. Haudattiin Glen Eden hautausmaahan.

MARY U'REN kuoli 5 p. tammik. Lähinnä muistelee miehensä Harlayne, lapset Dennis, Thomas, Janet ja Mary Ellen. Äiti ja isä Mr. ja Mrs. Leonard Franti, kolme siskoa ja kaksi veljeä. Muistotilaisuus oli Apostolisessa Luth. kirkossa. Haudattiin Glen Eden hautausmaahan. Potin Memorial huolehti hautauksesta.

RIKOKSET, MURHAT ja kaikenlaiset ryöväykset ovat aivan päivä päivältä lisääntyneet. Detroit News antaa jokaisena päivänä tietoja rikoksista. Oli 24 tunnin sisällä 16 rikosta, toiset vaarallisiakin, oli enempi mustia ryövätty nim. 12, valkoisia oli 8. Tavallisesti valkoisia on puolet enempi. Poliisia ei näy missään.

KYLLÄ ON ollut viikon verran kylmä monena päivänä, täälläkin alle nollan, joka on Detroitissa ihmeellistä. Oli kun kevät melkein jouluuun asti. Mutta jo tuli kylmä. Nyt tuli lunta kokolailla, mutta ilma on lämpimämpi.

-Fanny Eckels

Worcester, Mass.

Nikolai A. Hallila kuollut

Nikolai A. Hallila

NIKOLAI A. HALLILA, 73 vuotias, 63 Stanton St., Worcester, kuoli kotonaan viime tiistai-iltana. Hän oli ollut sairastelevainen ja oli juuri palannut sairaalasta kun kuolema kohtasi. Vaimo, Ingrid kuoli vajaa pari vuotta sitten.

Nikolai Hallila oli syntynyt marrask. 7 p., 1895 Tampereella, vanhemmat Kaarlo ja Maria (Raappana) Hallila. Tuli Yhdysvaltoihin Suomen sisällissodan jälkeen maaliskuun 29, 1927, asui Worcesterissä 41 vuotta. Jäi eläkkeelle 7 v. sitten, työskenneltyään N. E. High Carbon Co. palveluksessa nosturin käyttäjänä 25 vuotta.

Hallila oli erittäin aktiivinen jäsen suomalaisessa työväenliikkeessä, oli S. Kansanvallan Liiton liittotoimikunnan jäsen, edusti Worcesteria vuosien aikana useissa kokouksissa, kuului Worcesterissa perustettuun Kultaisen Iän Kerhoon. Toimi kuolemaansa asti uskollisena Raivaajan asiamiehenä. Hänen aatteelliselle työlleen oli ominaista vankka uskollisuus ja omakohtainen paneutuminen asioihin.

Lähinnä jäivät kaipaamaan poika, Esko E. Hallila ja hänen vaimonsa Gertrude, Washingtonissa ja kolme lapsenlasta, Bruce G., Brian R. ja Joyce Ingrid.

Tieto kuolemasta tuli ystäväpiiriin yllättäen, sillä Hallila oli juuri muutamia päiviä aikaisemmin palannut sairaalasta ja tuntui olevan hyvissä voimissa ja virkeänä. Hän oli yksi niitä uskollisia joiden poismeno jättää nykyiseen nopeasti harvenevaan suomalaispolveen tyhjän aukon.

Muistotilaisuus pidettiin tänään, perjantaina, klo 11 Nordgrenin hautaustoimistossa. Pastori Heiman hoiti virallisen palvelun. Ruumis vietiin perhehautaan Rural Cemeteryssä.

Kirkollisia uutisia

WORCESTER, MASS.

Luterilaisessa kirkossa on sunnuntaina 19 p. engl. kielinen jumalanpalvelus klo 10:30 ap.

Maanantaina 20 p. on Mens Clubin kokous kirkkosalissa klo 7:30 illalla.

Torstaina 23 p. on ompeluseuran ohjelma- ja tarjoilutilaisuus kirkkosalissa klo 7:30 ill. Siitä huolehtii pastori. V.H.

GARDNER, MASS.

Luterilaisessa kirkossa West St. on sunnuntaina 19 p. suomenkielinen jumalanpalvelus klo 2:30 ip. Saarnaa pastori Viljo Heiman. V.H.

WEST WAREHAM, MASS.

Sunnuntaikoulu klo 9.30 ap., englanninkielinen jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 10.20 ap. ja suomenkielinen klo 11.15 ap. Lähetyskirkossa. Nuorten kokous joka perjantai-ilta klo 7.30. V.V.

BROOKLYN, CONN.

Jumalanpalvelus sunnuntaina tammik. 19 p. klo 3 ip. Tiilikirkossa. V.Välkiö

Jersey City, N. J.

ARMAS LASSILA meni Georgian valtioon vanhimman tyttärensä Beverly ja George Ellissin perheeseen jouluksi. Sieltä hän menee Lake Worth, Fla., enonsa William Rautionperheeseen, William on ollut hetken aikaa huonossa voinnissa.

Armas Lassilan keskimäiselle tyttärelle Valeria ja Arthur Murphille, Silver Beach, syntyi poika jouluk. alussa, nimeksi on annettu Brien Arthur Murphy, tyttö ja poika on ennestään.

ELNA JA JOHN ROSENBERG olivat Floridassa lomalla.

MRS. IRENE HELSING vietti joulua poikansa Hening Helsingin perheessä Georgiassa.

YLIOPISTOISTA olivat kotona joululomalla Elin Holm Illinoisten valtiosta, Mrs. Helen Holmin tytär Osuustalosta, Linda Vallen Pennsylvaniasta, Cary Wallen, Washington, D.C. He ovat Elna ja Arne Vallenen lapset Fair Lawn, N. J.

HAAPALAT olivat jouluna Janet ja Robert Petersin perheessä, Ridgefield Park, N.J. Mrs. Ellen Lantela ja hänen lapsensa ja lastenlapset aina neljännessä polvessa olivat nuorimman tyttären Elna ja Arne Vallenin perheessä Fair Lawn, jouluaattona. Ida Konsu, Osuustalosta, vietti joulun poikansa Nina ja Eino Salon perheessä, Stamforth, Conn., Tyyne ja John Laakso osuustalosta olivat joulua viettämässä lastensa luona Windsorissa, Conn.

MRS. ILATET kävi katsomassa Mrs. Thurmannia, joka asuu Brooklynissa, N.Y. Joulun aikana vieraili täällä Mr. ja Mrs. Wayne Duissa, Californiasta, olivat vanhempain Aili ja Edi Duissan luona Dumontissa, osallistuivat joulujuhlaan Wallenien kodissa ja muihin perhejuhliin. He esiintyivät myös televisionissa joululauantaina, Newlywed Game ohjelmassa. Viikon loman jälkeen menivät kotiin. Mrs. Duissan koti on myös Dumontissa.

103-VUOTTA

Mrs. Rachel Jefferson täytti 103 vuottá kotonaan, 145 Wayne St. Hän sai onnittelusanoman Social Security johtohenkilöiltä, oli kuvassa 3 kk. ikäisen Stacyn kanssa, joka on jo neljännessä polvessa hänen lapsiaan.

WILLIAM JOHNSON, 80-vuotias, kuoli sairaalassa 6 päivää sen jälkeen kun oli jäänyt eläkkeelle konttorityöstä. Hän oli Ensimmäisen maailmansodan veteraani.

HELEN MÄKI, Sofia ja Edy Mäen tytär, 302 Stegman Parkway on nyt Medical Centerissa, on ollut sairaana kotona pitkän aikaa.

ILMAT OVAT KYLMÄT, lunta ei ole, mutta sairautta on paljon.

MRS. MARIE HENDRICKSON kävi Floridassa, New Port Richeyssa, vierailulle Mrs. Mäen perheessä. Hän teki matkan Laina ja Pentti Sirenin kanssa, kaksi poikaa oli myös mukana. Matka oli hauska, mutta sattui juuri kylmät ilmat sinne siihen aikaan. -M.N.

Rockland, Maine

VUOTUISET TANSSIT Poliorahaston hyväksi ovat Rockland Community rakennuksella 18 päivänä. Tanssia on kello 8 illalla 12 asti. Kahvia ja virvokkeita on saatavana koko illan. Komitea toivoo runsasta osanottoa. F.S.

Maynard, Mass.

Clements C. Newman

TÄSSÄ ESITTELEMME Maynardin Osuusliikkeen uuden paikallisen liikkeenhoitajan. Hän aloitti toimensa t.k. 2 päivänä.

"Clem" Newman ei suinkaan ole uusi tulokas Amerikan osuustoimintaliikkeessä. Vuodesta 1937 lähtien hän on ollut o.l. palveluksessa, viimeiset 25 vuotta toiminut eri o.l. liikkeenhoitajana. Tänne hän tuli Cloquetten (Minnesota) osuusliikkeestä, jonka liikevaihto lähentelee 2 1/2 miljoonaa dollaria vuodessa. Aikaisemmin hän on ollut Central Co-op tukkuliikkeen, siis suomalaisten perustaman Keskusosuuskunnan palveluksessa ja siihen ryhmään kuuluvien jäsenosuusliikkeiden liikkeenhoitajana seuraavilla paikkakunnilla: Barnum, Duluth, Hawthorne, Embarras, Roseau, Moose Lake ja viimeiseksi Cloquet, Minn.

Keskusosuuskunta ja sen jäsenkaupat yhdistyivät Midland Osuuskuntaan. V. 1966 Newman sai 25 vuoden ansiomitalin tunnustukseksi kykenevästä o.l. liikkeenhoidosta.

V. 1937 Newman osallistui nuorten osuustoimintakurseille, mitkä pidettiin Brule, Wis. ja 1941 hän suoritti o.l. liikkeenhoitajain kurssit mitkä Superiorin Keskusosuuskunta järjesti.

Newman on syntynyt ja kasvanut Barnumissa, Minn. ja siellä hän on saanut koulukasvatuksensa. Newman on naimisissa, hänen vaimonsa Irene on suomalaista syntyperää. Heillä on kolme lasta, kaksi nuorempaa käyvät täällä koulua. Väliaikaisesti he asuvat vuokratalossa (Otto Kuneliuksen talossa) Great Roaden varrella juuri Stowen kauppalan puolella.

Newman on aina toimeliaasti osallistunut paikkakunnan harrastuksiin. Harrastuksista ja jäsenyyksistä voisi mainita, että hän on ollut Moose Laken Kiwanis Klubin president (Governor), Cloqueten Liikemiesyhdistyksen presidentti, jäsen Amerikan Legioanassa ja Maailman Sodan Veteraanien järjestössä, on vapaamuurari ja jäsen Methodist kirkkokunnassa.

Toivomme, että uusi liikkeenhoitajamme, Clement Newman, onnistuu luotsaamaan osuusliikkeemme oikealle radalle. Liikkeemme tarvitsee tarmokasta ja asiallista toimitsijaa joka kykenee nostamaan o.l. maineen paikkakunnan väestön keskuudessa. Uusi luottamus pitää luoda jäsenten puolelta osuusliikeeseen. Sen pitää pystyä jakelemaan elämän välttämättömiä tarvikkeita taloudellisesti ja toiseksi sen pitää pystyä säästämään kannattajilleen välikäsien voitot ja samalla sen tulee turvata jäsenten sijoitukset ja pitää pääoma liikkuvana eikä jäädytettynä.

Tämä uudestaan syntyminen tarvitsee hyvää ja kykenevää johtoa, kykeneviä palvelijoita ja myöskin lojaalisuutta jäsenten ja kannattajien taholta. Lyhyet keskustelut ja muut huomioimiset uudesta liikkeenhoitajasta antaa tämän kirjoittajalle aika suuren annoksen optimistisuutta, toivoa parempaan suuntaan menosta. Toivomme hänelle entistä enemmän toimintatarmoa sillä monet vaikeudet ovat edessä.

Tämän yhteydessä tulkoon mainittua, että Newman tuli valituksi tämän alueen Osuustukun johtokuntaan.

* * *

WÄINÖ TOFFERI KUOLLUT. Surusanoma saapui Bostonista, että Wöinö Tofferi kuoli siellä Boston City Hospital, t.k. 10 p. Hän oli sairastellut joitain aikoja mutta oli sairaalassa vain pari päivää. Tofferi oli 64 vuoden ikäinen, yksinäinen mies. Hän oli syntynyt Maynardissa ja asunut täällä lähes koko ikänsä, vasta pari vuotta sitten asettui asumaan Bostoniin. Läheisempiä sukulaisia täällä on sisarensa Mari Torppa ja veli Frithiof Tofferi. Kaukaisempia sukulaisia on runsaasti näillä ympäristöillä, Vermontissa ja Califroniaa myöden.

Hautajaiset pidettiin täällä Maynardissa maanantaina, tammik. 13 p. Muistotilaisuus oli Fowlerin hautaustoimistossa. Luterilaisen seurakunnan past. Allison Linne toimitti papilliset tehtävät ja Roy Helander toimi urkurina ja laulajana. Hautajaisten jälestä oli kahvitarjoilu Parkerkadun Haalissa.

Huorempana ollessa Wäinö Tofferi toimi Työven yhdistyksen haalilla esiintyen näytelmissä ja laulajana mihin hänellä oli erikoiskykyjä.

-A.N.R.

Boston, Mass.

MRS. IRENE STRATTON, Royce Road, täällä Allstonissa, joutui auton ruhjottavaksi pari viikkoa sitten. Hän tuli työstä ja yritti mennä toiselle puolelle katua. Auto tuli kovaa vauhtia ja kaatoi hänet kumoon. Sanotaan että keltainen valo on kävelijöitä varten, mutta se on lintuja varten. Eihän se kestä kuin minuutin. Mrs. Strattonilta murtuivat molemmat solisluut. Hänet vietiin St. Elizabeth sairaalaan, jossa on vieläkin. Miehensä kuoli joku aika sitten, tytär asuu kaukana perheineen, poika on ollut Vietnamissa.

MRS. SOPHIA BACKMAN sairasti koko joulun pyhien ajan pahaa yskää, ehkä se oli sitä Hongkong fluta. Mistä hän sen sai, kun niin vähän liikkuu ulkona. Yskitti ja oli kova kuume. Koitti itse hoidella itseään yksin kun asuu. Kylmä ei vaan niin lähtenytkään. Lääkäri määräsi menemään sairaalaan. Hän on Parker Hill Medical Center sairaalassa, 53 Parker Hill Ave., Roxbury, Mass. Ei ole vielä tietoa miten hän alkaa voimaan ja selviytymään taudistaan. Parhainta toivomme. Kuitenkin hän on sielä hyvissä käsissä. -KK

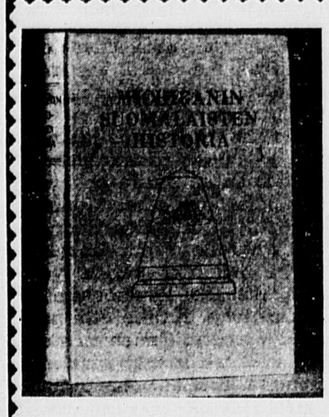

Jokaiselle Suomalaiselle Kautta Amerikan!

HISTORIALLINEN AARREAITTA!

MICHIGANIN SUOMALAISTEN HISTORIA

KIRJAUTUUS, joka tosin on Michiganin suomalaisten nimessä toimitettu, mutta kiinnostavalla tavalla kertoo koko Amerikan suomalaisten monivaiheisista vaelluksista alkuajoilta saakka: miksi, mistä ja mihin saapuivat ensimmäiset; mistä seuraavat siirtolaisaallot; saavutuksistaan ja pettymyksistään uudessa kotimaassaan; yhteistoiminnoistaan ja riidoistaankin. Mukaansa tempaava kuin romaani. 640 sivua, 300 kuvaa, kauneissa sinikansissa. Tilatkaa jo tänään konttoristamme. Alla on valmis tilauslippukin.

RAIVAAJAN KIRJAKAUPPA
Fitchburg, Mass.

Raivaaja Publishing Co., Box 600, Fitchburg, Mass. 01420

Lähettäkää. . . . . kpl. Michiganin Suomalaisten Historiaa
Hinta $7.00 kpl. (lisäksi 3% myyntivero massalaisilta)
Mukana seuraa $. . . . . ( ) käteisenä ( ) shekkinä ( )M.O.

NIMI . . . . . .
OSOITE . . . . . .
KAUPUNKI . . . . . .VALTIO . . . . . .ZIP . . . . . .

TILATKAA
52.
SIIRTOKANSAN KALENTERI 1969
Toimittanut Edward I. Riippa
Kustantanut Minnesotan Suomalais-Historiallinen Seura
SISÄLTÄÄ:
- Almanakkaosasto nimipäivineen, auringonnousuineen ja laskuineen, kuuvaiheineen, juhlapäivineen sekä muita asiatietoja.
- Amerikansuomalaisten toimintaa ja historiaa käsitttleviä artikkeleita.
- Henkilökohtaiset historiat Amerikan suomalaisista uranuurtajista mm. kultapereista ja manan maille muuttaneista.

HINTA $1.50
(plus 3% m.v. massal.)
TILATKAA Siirtokansan Kalenteri
RAIVAAJAN KIRJAKAUPASTA
48 WALLACE AVENUE — FITCHBURG, MASS.

ARON Sex-Link Kananpoikia
Mass. (U.S.) hyväksyttyjä pullorum-vapaiksi
ARO'S POULTRY FARM
Elm Street, West Townsend, Mass. Puh. Townsend 701

Jos tahdotte todellista valmiiksi leikattua
LIMPPUA
maistakaa
KASANOF'IN
valmistamaa leipää

LUOTETTAVA JA NOPEA RESEPTIPALVELU
Orthopedic ja sairaalatarpeita
VÖITÄ
KAINALOSAUVOJA — KÄVELYKEPPEJÄ
JOHNSON PHARMACY
Walter F. Duddy
30 NASON ST. TW 7-2832 MAYNARD, MASS.

TEHKÄÄ
paikkavarauksenne nyt!
ENSI KEVÄÄN
SWEDISH AMERICAN LINJAN
HUVIMATKAAN SUOMEEN
Toukokuun 29 p.
upealla Kungsholm laivalla
New yorkista Kööpenhaminaan
27 tuntia Kööpenhaminassa, jossa on tilaisuus nähdä tämän loistokaupungin turistinähtävyyksiä.
Ja sitten uudella, komealla Finlandia laivalla Kööpenhaminasta Helsinkiin.
TEHKÄÄ
PAIKKAVARAUKSENNE NYT!
Viime vuonna 30 suomalaista ilmoittautui liian myohään . . . Älkää myohästykö ensi kevään huvimatkasta.
TEHKÄÄ PAIKKAVARAUKSENNE
RAIVAAJA
MATKATOIMISTO

Doane, Beal & Ames
FUNERAL SERVICE
HYANNIS - YARMOUTH
HARWICH
Tel. Hyannis - SPring 5-0684

W. S. PIKE
FUNERAL SERVICE
HAROLD N. PIKE, Director
61 Middle Street
GLOUCESTER, MASS.
Tel. 884-W
Konttori avoinna völlä ja päivällä

Nykyaikainen Sähkö-urku
Ystävällinen suomalainen palvelija
TILAVA KAPPELI
Air Conditioned
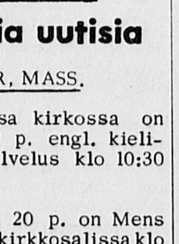
HANNEL
Funeral Home
86-88 Copeland Street
Quincy 69, Mass.
TEL. PR. 3-3773

GEORGE N. MACKEY
johtaja
BURGESS and MACKEY, INC.
FUNERAL SERVICE
38 Pleasant St.
GLOUCESTER, MASS.
Tel. 283-2846
177 Main Street,
ROCKPORT, MASS.
Puh. Kingswood 546-6773

ALVIN R. REID
INSURANCE AGENCY INC.
Main Street,
So. Hanson, Mass.
Cypress 3-6336
3-6441
Kiinteimistöjä ja kaikenlaisia vakuutuksia

HYVIEN POLTTOAINEIDEN KOTI
MacDONALD FUEL CORP.
1158 Main St. — Hanson, Mass.
Puh. CYpress 3-2184
N. E. Koksia — Gulf polttoöljyä
D. & H. Kolia

AHOLA's
HOME BAKERY
97 Garfield St. — Tel. GR 2-0828
QUINCY 69, MASS.

LOUISE DUFFEY
Travel Agency
49 Center St.
W. Quincy, Mass.
Puh. GR 2-3232
Täydellinen MATKAPALVELU

RICE
FUNERAL HOME
ROCKLAND, MASS.
15 Webster Street
Puhelin
TRiangle 8-0055

KIITOS! KIITOS!
Kiitos niistä korteista ja kirjeistä, joita sain niin lukuisasti viettäessäni joulua sairaalassa. Tämä lepo näyttää vain jatkuvan.
Lämpimästi kiittäen,
MARTHA M. SIREN
Parker Hill Nursing Home
Gardner, Mass.

BREWER'S CORNER PHARMACY
1 COPELAND ST., QUINCY, MASS.
— LÄÄKEMÄÄRÄYKSIÄ TÄYTETÄÄN —
Kaikenlaisia lääkkeitä halvemmilla hinnoilla

THE
CORNWELL MEMORIAL CHAPEL
ARVOKAS HAUTAUSPALVELU
Center Street Tel. 295-1810 Wareham, Mass.

"Jousia silloin kun tarvitsette niitä"
WOODWARD'S SPRING SHOP, INC.
JOUSIA JA JARRUJA
Co-Max ja Lockheed osia — Pyörien suoristamista
111 McGRATH HWY. Tel. PR 3-1200 - 3-1201 QUINCY, MASS.

QUINCY SAVINGS BANK
1374 HANCOCK STREET — 371 HANCOCK STREET
QUINCY, MASS.
Auki kello 9 ap. - kello 3 ip. maanantaista perjantain iltapäivään
Auki torstaisin klo 5:30 - 7:30 illalla.
Säästö- ja klubitilejä — Kiinne ja persoonalainoja

FITCHBURG

JA YMPÄRISTÖ

Muistakaa Ty. Saiman vuosikokous, joka pidetään tiistaina, tammikuun 28 päivänä kello 7 illalla Co-op Centerissä. Vapaat kahvit tarjoillaan.

* * *

Viime viikon loppupuolella varasteltiin asunnoista timanttisormuksia. Yksi tällainen jalokivisormus ja $52.50 rahaa, anastettiin Miss Mildred G. Morsen kotoa, 3 Cane St. Taloon oli päästy sisälle takaoven kautta joka oli jätetty auki. Miss Morsen lisäksi asuu talossa Miss Ruth S. Widlund, joka on sairaalassa potilaana.

Kaksi timanttisormusta, arvoltaan $1,200 varastettiin torstai-iltana Angelo Macciavellon kotoa, 190 Wanoosnoc Road. Tässä tapauksessa taloon oli päästy sisälle kellarin oven kautta.

* * *

Burbankin sairaalassa on syntynyt tytär Mr. ja Mrs. Robert A. Cotelle (Marlene M. Kamppuri), 88 Marshall St.

* * *

Neljä henkilöä joutui hakemaan itselleen uuden asunnon kun tulipalo ajoi heidät pois 249 Summer St:llä sijainneesta 3-kerroksisesta vuokratalosta. Palo syttyi toisessa kerroksessa asuvan Holbrookin keittiössä. Vahinkojen arvioidaan olevan $2.000.

* * *

Kirjasto uhkaa lopettaa filmien lainaamisen opettajille. Kielto ei kuitenkaan tule voimaan heti, vaan jatkuu tämän lukuvuoden loppuun. Alkuaan oli tarkoitus että filmien lainaus kouluille kielletään jo helmikuun alusta, mutta koska siitä koituisi suuria vaikeuksia, jatketaan lainausta lukukauden loppuun.

Lainaaminen opettajille lopetetaan koska filmien kysyntä muualle on niin suurta ja yhdyskunnan muiden seurojen tarpeet katsotaan etusijaisiksi. Kirjaston filmit on tarkoitettu ennenkaikkea alueella toimiven eri yhdistysten, kirkkojen ja klubien tarpeisiin, sanoo kirjaston pääjohtaja Kissner.

* * *

Kihlauksensa ovat julkaisseet Mr. ja Mrs. Fredric F. Sutelan tytär, Miss Joan Carol Sutela, 23 East Road, Westminster, ja Dennis Keith Wehmeyer, 37 Williams Road, Ashburnham.

* * *

UUTISILMOITUKSIA

First Parish Church

TORSTAI MYYMÄLÄ,

Upper Common, Fitchburg.
Avoinna torstaisin klo 9-2 ip.
Vaatteita koko perheelle ja muuta tavaraa

TALOUDENHOITAJA saa paikan lääkäriperheessä Leominsterissä. Keskim. noin 16-20 tuntia viikossa, mieluummin aamupäivisin. Soittakaa 537-5110 klo 7 jälkeen illalla tai 9-9:30 välillä aamupäivisin englantia puhuen.

NOTICE OF LOST PASSBOOKS

SS 14300 issued by the Fidelity Co-operative Bank, is hereby given and application has been made for issuance of duplicate passbooks. Payment on the original passbooks has been stopped. Fitchburg, Mass. Jan. 6, 1969.

NOTICE OF LOST SAVING CERTIFICATES

No. 8831 and No. 1222 issued by the Fidelity Co-operative Bank, is hereby given and application has been made for issuance of duplicate passbooks. Payment on the original passbooks has been stopped. Fitchburg, Mass. Jan. 3, 1969.

Ainoa suomalainen huonekaluliike Fitchburgissa

ERNIE'S FURNITURE CO.
345 Main St. Puh. 343-7100

Bosk Hautauskoti

- Kaunis ja parhaiten varustettu hautaustoimisto, jolla on oma parkkausalue toimiston vieressä.
- Sijaitsee keskeisellä paikalla, johon on helppo päästä autolla tai bussilla.
- Monenlaisia, eri hintaisia palveluksia, joista jokainen varmaankin löytää heidän mahdollisuuksiinsa sopivan.
- Kehoitamme teitä vierailemaan hautauskodissamme. Tulemme antamaan teille mitä ystävällisimmän ja vilpittömimmän palvelun, kuten ovat saaneet ne lukuisat henkilöt, joita meillä on tähän saakka ollut kunnia palvella, heidän suuren surunsa hetkellä.

85 Blossom St., Fitchburg, Mass.
Puh. 342-3635

R. W. Bickford
INSURANCE AGENCY, INC.
Central St.
Ashburnham, Mass.

Suurenmoinen valikoima
LAHJOJA eri maista
K. LÄHDE, Juvelikauppa
75 Main St.,
Worcester, Mass.

Ty. Saiman kahviaiset

Sunnuntaina oli Co-op Centerissä harvinainen tilaisuus. Kahviaisten kustantajat Elsa ja Toivo Linden olivat hankkineet aivan erikoisen ohjelman. Istuimet oli asetettu haalin sivulle. Fitchburg Dog Training School, 70 North St., treenarit Mr. George Marshall ja Mrs. Edna Best olivat järjestäneet näyttelyn, johon heidän lisäkseen olivat tuoneet koiransa Ralph Badger, Miss Judy Rodenizer, Miss Mildred Wass, Miss Madeline Gaylor, Mrs. Phylis Wright, Mrs. Mary Nimie ja Miss Lisa Blanchard. Koiria oli kolmessa eri opetusluokassa. Suurin koira ol St. Bernard painaen 150 lb., pienin Poodle noin 15 lb. Koirat olivat hyvin opetettuja ja tottelivat komennuksia. Esitystä katseltiin mieltymyksellä.

Toisena erikoisnumerona oli Narragansett Regional Korkeakoulun musiikiklubi, opettajansa Raymond Haapoja. Johtajan säestäessä pianolla lauloi kuoro monta laulua ja asiantuntijain lausunnon mukaan täysipainoisesti. Oli erittäin suuri nautinto kuulla heidän laulujaan. Lopuksi Lauri Hallfors lausui runon. Toivo Linden toimi ohjelmaesittelijänä.

Ravintola oli ensiluokkainen, sillä onhan Mrs. Linden tottunut leipoja. Elsa Linden oli emäntänä ja häntä avusti ravintolassa Betty Siili, Martha Lammi, Aino Aho, Hilja Järvi ja Tyyne Hallfors. Tulot kahvintarjoilusta ylitti $30.

Saiman kahviaisrahastoon oli lähettänyt Mrs. Aino Pirilä ja hänen tyttärensä Mrs. Helmi Ojala $10.00 edesmenneen puolison ja isän Erik Pirilän muistolle. Mrs. Elli Nurmi (Rajala) lahjotus oli $20.00 josta maksettiin vuosijuhlan kahvitarvikkeet ja loppu kahviaisrahastoon.

Mr. ja Mrs. John T. Ovaska, Sr., 245 Mason Road, Townsend, tiedoittavat että heidän tyttärensä Miss Nancy Carol Ovaska on kihlautunut George W. Sullivanin kanssa, jonka vanhemmat ovat Mr. ja Mrs. George Sullivan, 330 Main St., Townsend.

* * *

Mt. Wachusett vuorella oleva vanha ja historiallinen The Summit House aiotaan purkaa ja tilalle tehdä uusasiallinen matkailijoita paremmin palveleva rakennus. Rakennuspiirustukset annetaan tehtäväksi tämän kevään aikana ja kenties ensi syyskuussa voidaan jo ottaa vastaan urakkatarjouksia rakentajilta. Vanha Summit House joka on palvellut vuorella käyviä vierailijoita, on pahasti ränsistynyt ja ollut jo jonkun aikaa käyttökelvottomana suljettu.

Wachusett vuoren huipulla oleva rakennus on ollut ympäristöpaikkakuntien asukkaille "maamerkkinä" joka kymmenien mailien päästä on tervehtinyt kotiinpäin tulevia. Haikeata on menettää tuttu "lakki" vuoren huipulta, mutta toivottavasti uusi rakennus tulee kunnialla jatkamaan vanhan perinteitä.

* * *

Vietnamista on tullut tieto että Wilhelmiina Friberg'in tyttären poika, 19 vuotias Erik Rudziak, oli saanut surmansa patrulli-laivassa viime viikolla. Nuori Rudziak oli palvellut Yhdysvaltain laivastossa vuoden ajan.

Pojan vanhemmat Eversti Nicholas Rudziak ja Mrs. Edith (Friberg) Rudziak, asuvat Fort Dodoranissa, Georgiassa.

Kalevaisten uutisia

Kalevan Naisten kokous on keskiviikkoiltana kello 7:30. Emäntinä ovat Mrs. Lauri Hannula ja Mrs. Henry Fisher.

TILATKAA RAIVAAJA!

Perustettu 1868
Puh. Diamond 5-4324
SAWYERIN
Hautaustoimisto
Tunnollinen palvelu
PARKKAUSTILA VARATTU
12 Brook Street, Fitchburg

EUGENE E. NIEMI
61 Main St. Westminster, Mass.
Tel. 874-2312
Suomea puhuva vakuutusasiamies. Hoidan kaikenlaisia vakuutusasioita. Voitte käydä konttorissani tai tulen käymään kotonanne.

DEPOT PACKAGE STORE
Route 2, Old State Road
WESTMINSTER, MASS.
VÄKIJUOMIA — OLUVIA — VIINEJÄ
AVOINNA: Maanantaista-Torstaihin klo 10 ap. - klo 10 ill. - Perjantaisin ja Lauantaisin klo 10 ap. - klo 11 ill.

LINDQUIST FUNERAL HOME
Stanley W. Otter - Walter L. Lundin
36 Butler St. — Worcester, Mass.
PHONE 5-3764

Kusti Laakso päässyt kotiin

Työläisten Luottoyhdistyksen entinen rahastonhoitaja Kusti Laakso joka leikattiin muutama viikko sitten Burbank sairaalassa pääsi kotiin viime lauantaina ja kerrotaan että hän voi kohtalaisen hyvin.

* * *

Worcester Telegramissa artikkeli E. E. Niemen Jr. lentokoneesta

Worcester Telegramin viime sunnuntainumeron värillisessä Feature Parade-liitteessä on kansikuvan lisäksi 4-sivuinen kuvilla varustettu selostus Eugene E. (Gene) Niemi Jr:n lentokoneesta, gyroglider, jonka hän on rakentanut harrastelutyönään. Tämä "lentävä rautasänky" on esiintynyt mm. Fitchburgissa pidetyssä lentonäytöksessä jolloin Eugene E. Niemi Jr. lensi sillä mielenkiintoisen ohjelmanumeron. Niemi on koulupojasta lähtien ollut lentämiseen ja lentokoneisiin kiinnostunut. Kaikkina vapaa-aikoinaan hänet saattoi löytää Fitchburgin kentältä. Aikaiseksi tultuaan hän suoritti yksityislentäjän luvan. Nykyään hän toimii opettajana Lowell Technological Institutessa.

KUOLLUT

MRS. SOPHIA M. (Palokangas) KANGAS, 89 v., 152 High St., Fitchburg, kuoli perjantaina Burbankin sairaalassa. Hän oli edesmenneen Jack Kankaan leski.

Mrs. Kangas oli syntynyt Suomessa Paavolan pitäjässä ja asui Yhdysvaltoihin tultuaan New Yorkissa josta myöhemmin muutti Fitchburgiin. Kuului jäsenenä Osuuskauppaan ja Työläisten Luottoyhdistykseen.

Kaipaamaan jäi neljä tytärtä, Miss Emma E. Kangas ja Mrs. Helen A. Alho, Fitchburg, Mrs. Fannie M. Rahko, Katonah, N.Y., ja Mrs. Selma A. Salo, Suomi; neljä lastenlasta, kahdeksan heidän lastaan, ja yksi sisar, Fannie Hill, Fitchburg.

Yksityinen muistotilaisuus pidettiin sunnuntaina Sawyerin hautaustoimistossa ja hautaus toimitettiin Forest Hill hautausmaalla.

$100,000 tulipalo Vt. vuoren huipulla

SOMERSET, Vt. - Tulipalo tuhosi varhain sunnuntaiaamuna Mt. Snow laella olleen Summit Housen, vahinkojen arvellaan nousevan $100,000:een. Palosammutusta haittasi kovasti letkujen riittämättömyys mutta onneksi oli tuuli sikäli sopivan suuntainen että liekit kääntyivät poispäin lähellä olevasta miljoonan arvoisesta kondola-rakennuksesta. Samoin tuulen suunnan ansiosta säästyivät myöskin Green Mountain kansallispuiston puut.

Palaneessa rakennuksessa olivat ravintola, hiihtäjiä varten rakennettu lämmitystila sekä varastot. Tuli tuhosi myöskin Highway departmentin sekä Vermont Educational TV aseman. Tulen irtipääsyn syytä ei heti voitu todeta.

* * *

Jäi puristukseen auton alle

Rudolph D. Immonen, 84 v., Lunenburg Road, West Townsend, sai lieviä vammoja Middle Streetillä, lähellä Fift St:ä viime perjantaina iltapäivällä jäätyään autonsa alle puserruksiin ollessaan muuttamassa tyhjenneen renkaan tilalle uutta.

Joku ohikulkija näki tapauksen ja vapautti Immosen auton alta. Hänet vietiin Burbankin sairaalaan josta ensiavun jälkeen päästettiin kotihoitoon.

Ulkomaalaiset hakevat enemmän kansalaisuutta

Fitchburgissa on ulkomaalaisten rekisteerautuminen vähentynyt huomattavasti äskeisinä vuosina samaan aikaan kun kansalaistumista on anottu entistä runsaammassa määrässä. Postitoimistosta sanotaan että viime vuonna haettiin ja jätettiin kaikkiaan 1.445 ulkomaalaiskorttia tammikuussa, sitä edellisenä vuotena 1.585.

Paitsi kansalaistumista, on yhtenä syynä myöskin kuoleman aiheuttamat vähennykset. Vanhemman polven keskuudessa, sekä suomalaisten että ranskalaisten, siirtyy nykyään huomattavan nopeassa tempossa ei-kansalaisia tuonen rajan taakse.

Nyt kuluvan tammikuun aikana on tähän mennessä postitoimistoon jätetty vain 150 korttia, viime vuonna samaan aikaan jätettiin 222 korttia. Määräys on että jokaisen ulkomaalaisen on ilmoittauduttava rekisteriin tammikuun aikana.

Massan valtio on seitsemäs niistä valtioista joiden asukasluvussa ulkomaalaisten osuus on 40 pros. Viimeisten vuosien aikana suoritetut tutkimukset osoittavat että Fitchburgissa on kaikkiaan 24 eri kansallisuutta. Suomalaiset johtivat listassa: 121, seuraavina olivat kanadalaiset 89, Britannian kansakunnan alueelta tulleita 79, italialaisia 36, kreikkalaisia 31, saksalaisia 19, irlantilaisia 14, ranskalaisia 11, liettualaisia 10, puolalaisia 9, portugalilaisia ja tanskalaisia 2, hollantilaisia, japanilaisia, jugoslavilaisia, espanjalaisia, korealaisia, kiinalaisia ja juutalaisia vain yksi kutakin.

Viimeisten kymmenen vuoden aikana on 126.647 siirtolaista ilmoittanut Massan valtion päämääräkseen, mutta v. 1967 kesäk. 30 p. mennessä hallituksen tilastot osoittivat, että vain 18.246 tuli Massaan.

Viime vuoden tilastot eivät vielä ole käytettävissä mutta viranomaisten mielipiteen mukaan lukumäärä viime vuonna ylittää edellisen vuoden määrän.

Mielenkiintoisena seikkana on pantu merkille että siirtolaiset yleensä hakeutuvat kaupunkeihin, joissa on suurempia ryhmiä samaa kansallisuutta.

Siirtolaisvirasto lähettää yleensä uusille siirtolaisille kirjeitä joissa selostetaan viraston kautta tarjottuja apumahdollisuuksia, mm. englanninkielen opiskelumahdollisuuksia iltakouluissa. Monet ovat tiedustelleet näitä kursseja, samoin kuin erinäisiä ammatillisia iltakurssejakin. Viime vuonna annettiin valtion viraston välityksellä apua 1.060:lle henkilölle.

Uuden siirtolaislain mukaan on kansallisuusryhmissä jo nyt tapahtunut huomattavia muutoksia, ensimmäisen kerran muodostavat portugalilaiset suurimman ryhmän: 22.579, lisäys on n. 4.000 edellisestä vuodesta, italialaiset ovat seuraavaksi suurin ryhmä: 14.922, lisäys n. tuhat henkilöä edellisestä vuodesta. Lisäykset johtuvat pääasiallisesti siitä että perheenjäsenillä on nyt entistä suurempi mahdollisuus päästä maassa ennestään olevien perheenjäsenten luokse.

Monet portugalilaisista miehistä ovat olleet avioliitossa olevia, jotka nyt sitten ovat saaneet vaimonsakin tänne, pitkän odotuksen jälkeen. Ei ole lainkaan harvinaista että monet ovat saaneet jättää kahdeksankin anomusta ennenkuin pyyntö on hyväksytty. Useissa tapauksissa lähisukulaiset tulevat lisätakaajiksi.

Surren ilmoitamme, että rakas vaimoni

HILMA HIKLY

o.s. Harri

sai äkillisen ijäisyys kutsun joulukuun 14 p., 1968. Hän oli syntynyt Suomessa, Nurmon pitäjässä, syyskuun 22 p., 1891. Lähinnä kaipaamaan jäin minä, hänen miehensä John Hikly, tytär Miriam Koski miehensä ja heidän lastensa, Karin ja Jemsin kanssa. Yksi veli Jacob Harri sekä suuri sukulais- ja tuttavapiiri.

Fit' voinut arvata lähteissäs', ett' oli tuonen viikate vierelläs', joka katkaisi maisen matkasi. Tuli kotiin viesti katkerin.

Miehesi JOHN

On nukkuneen osa onnekkain - siunaten sen suomme äidille.

Tyttäresi MIRIAM

Olit hyvä äiti ja mummo. Muistosi elää.

KARIN ja JEMS

Kiitämme ystäviä osanotosta suruumme.

18 Ridgeland Road
Shrewsbury, Mass. 01545

JOHN HIKLY
MIRIAM KOSKI perheineen
veli JACOB HARRI

Stanley's Jeweler
Granville E. Stanley
— Lahjoja jotka säilyvät —
33 PARKER STREET
GARDNER, MASS.

OTTO HÄKKINEN
INSURANCE, INC.
VAKUUTUSASIAMIES
11 Parker St. Gardner, Mass.
63 - 2 - 6222
Ashburnham Talbot 7 - 5290

Smith Funeral Home
PHILIP A. BJURLING,
hautajaisten johtaja
69 Vernon St., Gardner, Mass.
Tel. 632-0377

Beatlesien poppoo uhkaa hajota

LONTOO - Beatlesien kuuluisa ryhmä uhkaa hajota lähimmän puolen vuoden aikana rahakriisiin. John Lennon sanoi että mikäli heidän yhtymänsä: "Apple", menettää rahaa edelleenkin nykyisessä määrässä, edessä on hajoaminen. Mutta ryhmän toinen beatle, George Harrison sanoi että heillä on rahaa riittävästi, John tarkoittaa rahojen menetyksellä sitä että he ovat olleet liian anteliaita esim. hyväntekeväisyystarkoituksiin.

Huhujen mukaan Lennon ja Harrison ovat joutuneet aivan äskettäin käsikähmään beatlesien päämajassa, jolloin harjoitukset oli keskeytettävä. Beatlesien keskuudessa sanotaan kaiken aikaa olleen erimielisyyksiä mutta he ovat kuitenkin pystyneet niistä huolimatta jatkamaan yhdessäoloaan ja toimintaansa.

Amerikalainen tutkija menehtyi aavikolle

ALICE SPRINGS, Australia - Amerikkalainen tutkija William Larry Holstein, Columbus, O. menehtyi Australian erämaassa janoon ja uupumukseen kuljettuaan kolme vuorokautta aavikoilla, vain kuuden mailin päässä vesisäiliöstä. Hänet löydettiin aavikolta tiedottomassa tilassa mutta kuoli muutamien tuntien kuluttua.

OLI TEHNYT TÄDIN ONNELLISEKSI

Sunnuntaikoulussa selittää opettaja lapsille, että heidän velvollisuutensa on tehdä joka päivä joku onnelliseksi ja iloiseksi. Seuraavana sunnuntaina hän tiedustaa, josko lapset ovat noudattaneet hänen ohjettaan. Pikku "Fredi" viittaa ja sanoo, että hän on tehnyt tädin onnelliseksi. Kun opettaja kysyi, millä tavalla hän sen on tehnyt, selittää Fredi, että hän meni tädin luokse kylään ja täti oli kovin iloinen ja onnellinen kun minä lähdin pois.

5 1/4 % VUODESSA

TAVALLISILLA SÄÄSTÖTILEILLÄ!

*Korko maksetaan neljä kertaa vuodessa

*Ei irtisanomista vaadita

HUOM! TÄMÄ 5-1/4% MAKSETAAN AIVAN TAVALLISILLA SÄÄSTÖTILEILLÄ!

*Ei 90 päivän irtisanomista
*Ei määrätynsuuruisia säännöllisiä säästöjä vaadita
*Ei monivuotisia säästösitoumuksia

Muistakaa, että Työläisten Luottoyhdistyksessä säästönne ovat aina käytettävissänne ilman irtisanomista ja ilman talletusten vähimmäismääriä.

WORKERS' CREDIT UNION
48 WALLACE AVE., FITCHBURG
Vapaa parkkaus Puh. 345-5300

U.S. GOV'T. INSPECTED WHOLE
BROILERS LB. .29

U.S. GOV'T. INSPECTED WHOLE
LAMB LEGS LB. .59

BONELESS 3 to 5 lb. ave. wgt.
LEG of VEAL ROAST LB. .89

COLUMBIA GEM
Polish Sausage Rings LB. .69

DELICATESSEN

Sliced at Deli Dept. Imported HAM roll . . . . LB. .99
Sau Sea SHRIMP Cocktail 3 oz. .89

PRODUCE

Andy Boy BROCCOLI bunch .33
Large Calif. CARROTS 2/ 1 lb. pkgs. .25
Calif. Pascal CELERY bunch .29

FROZEN FOODS

Banquet Brand Pouch Pack: BEEF slices, TURKEY slices, Creamed CHICKEN 4/ 5 oz. pkgs. 1.00
Master Chef French Fried POTATOES 2 # bag .35

DAIRY

Kraft's Parkay MARGARINE 2 lbs. . . .49

GROCERY

Concentrated ALL Giant size 49 oz. pkg. . . .59
Renuzit AIR freshners 7 oz. pressure can 39
Co-op Liquid DETERGENT quart size 35
Wagner's Low Calorie ORANGE DRINK 1/2 gal. jug .39
Garden GemCut GREEN BEANS 7/ 15-1/2 oz. cans 1.00
Hunt's FRUIT COCKTAIL 4/ 15 oz. cans 89
Oxford Sweet Mixed PICKLES 28 oz. jar .39
Table Talk Banana Cream PIES 59
Latouraine COFFEE lb. .59
Bartlett PEARS Cock-of-the Walk 4/ 16 oz. cans 1.00
Co-op Green Label GRAPEFRUIT Sections Economy pack 4/ 16 oz. cans .98
Co-op APPLE SAUCE 35 oz. .35
J-D Garden Gem TOMATOES 6/ 303 cans 1.00
Pillsbury CAKE MIXES All flavors 4 pkgs. 1.00

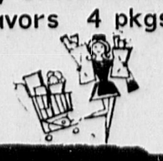

CO-OP SUPER MARKET
CONSUMER OWNED

Lääkemääräyksiä
EINO'S
Phone 632 - 1760
57 Parker St., Gardner, Mass.

CHAIRTOWN LUMBER CO.
PUUTAVARAA, IKKUNOITA, OVIA, RAUTATAVARAA
SEMENTTIÄ — KATTOAINEITA
W. Lukala mielihyvin palvelee teitä
OFF BARTHEL AVE. GARDNER, MASS

ROBILLARD'S PHARMACY
Leo E. Levasseur, Pharmacist
104 PARKER ST., GARDNER, MASS. — Puh. 632-5700
Gardnerin johtava APTEEKKI
Lääkemääräyksiä täytetään. — Pätevää kohjuvöiden sovittamista. Jäätelö-erikoisuuksia kaikkiin tilaisuuksiin.